

Feedback statement DNB Q&As en Good Practices Wwft (Q&A/GP Wwft)

Resultaten consultatie geconsulteerde concept Q&A/GP Wwft

DNB spreekt graag haar dank uit aan de partijen die een reactie op de geconsulteerde concept Q&A/GP Wwft hebben gegeven. In dit feedback statement geeft DNB per ontvangen consultatiereactie op het geconsulteerde concept aan hoe DNB om gaat met de reactie, en of de reactie heeft geleid tot aanpassing van de Q&A/GP Wwft.

DNB heeft bij het verwerken van de ontvangen consultatiereacties in dit feedback statement de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De consultatiereacties zijn in beginsel gebundeld per paragraaf van de geconsulteerde concept Q&A/GP Wwft. Daarnaast heeft DNB een aantal algemene consultatiereacties gebundeld onder de kop 'Algemeen' en per consultatievraag de daarop ontvangen consultatiereacties gebundeld onder de desbetreffende consultatievraag. DNB heeft deze koppen geel gemarkeerd.
- De volgorde van de paragrafen in dit feedback statement volgt de volgorde van de paragrafen in de geconsulteerde concept Q&A/GP Wwft. Deze volgorde wijkt soms af van de volgorde van de paragrafen in de finale versie van de Q&A/GP Wwft. Ook wijkt de nummering van de paragrafen in de geconsulteerde concept Q&A/GP Wwft vaak af van de nummering in de finale versie van de Q&A/GP Wwft. DNB heeft daarom in het feedback statement per paragraaf aangegeven welke (nummering van de) paragraaf in de geconsulteerde concept Q&A/GP Wwft correspondeert met welke (nummering van de) paragraaf in de finale versie van de Q&A/GP Wwft. DNB heeft dit geel gemarkeerd.
- Onder de kolom 'Onderwerp' geeft DNB in enkele steekwoorden aan op welk onderwerp uit de paragraaf de ontvangen consultatiereactie ziet. DNB heeft de onderwerpen per paragraaf genummerd.
- Onder de kolom 'Samenvatting reactie' geeft DNB een samenvatting van de ontvangen consultatiereactie(s). Ten aanzien van sommige onderwerpen heeft DNB meerdere consultatiereacties ontvangen.
- Onder de kolom 'Reactie DNB' geeft DNB aan hoe zij de consultatiereactie heeft verwerkt. In de toelichting hieronder gaat DNB nader in op de verwerking van de ontvangen consultatiereacties.
- Onder de kolom 'Wijziging' geeft DNB met 'Ja' of 'Nee' aan of de consultatiereactie heeft geleid tot een wijziging van de geconsulteerde concept Q&A/GP Wwft.

Inhoudelijk heeft DNB beoordeeld of de consultatiereacties voldeden aan enkele voorwaarden om verwerkt te kunnen worden in de Q&A/GP Wwft. Er is beoordeeld i) of de consultatiereactie zag op een onderwerp dat binnen de bevoegdheid van DNB valt, ii) of de consultatiereactie niet strijdig is met de Wwft of andere relevante regelgeving, en iii) of instellingen voldoende ruimte wordt gelaten om invulling te geven aan de open normen van de Wwft. Verder is er met het verwerken van de consultatiereacties oog gehouden voor situaties waarin de praktijk nog in ontwikkeling is. In die gevallen is het mogelijk dat invulling voorbarig zou zijn of geen recht zou doen aan de verschillen tussen instellingen. Tot slot heeft DNB aandacht gehad voor de

handzaamheid en toepasbaarheid van het document, wat beperkingen geeft aan het aantal (sector- en/of instellingsspecifieke) voorbeelden dat opgenomen kan worden.

DNB heeft veel consultatiereacties ontvangen waarin DNB wordt gevraagd om nadere uitleg te geven aan specifieke bepalingen uit de Wwft. In sommige gevallen volgt deze nadere uitleg al uit verschillende EBA-richtsnoeren of de Memorie van Toelichting. DNB heeft ervoor gekozen om deze reacties te verwerken door in de Q&A/GP Wwft in iedere paragraaf in het juridisch kader een duidelijke verwijzing naar de relevante EBA-richtsnoeren of passage uit de Memorie van Toelichting op te nemen.

Als er geen nadere uitleg in de EBA-richtsnoeren of de Memorie van Toelichting beschikbaar is, heeft DNB een afweging gemaakt of zij over deze onderwerpen aanvullende Q&As of GPs opneemt. In sommige gevallen zijn de vragen daarvoor niet geschikt, omdat ze te specifiek zijn. De Q&A/GP Wwft zijn niet bedoeld om instellingen juridisch advies te geven. Daarnaast is het gelet op de grote hoeveelheid reacties helaas niet mogelijk om alle reacties waarin gevraagd wordt om nadere uitleg in Q&As of GPs om te zetten. DNB kan op basis van deze reacties altijd op een later moment nog aanvullende Q&As of GPs toevoegen. DNB neemt deze reacties dus zeker mee. Als DNB heeft besloten om (vooralsnog) geen Q&A of GP op te nemen heeft DNB in het feedback statement opgenomen: *“DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.”*

In bepaalde gevallen heeft DNB naar aanleiding van de consultatiereactie een aanvullende Q&A of GP opgenomen. Ook heeft DNB in sommige gevallen naar aanleiding van de consultatiereactie een al bestaande Q&A of GP laten vervallen, aangepast of aangevuld. In dat geval is in het feedback statement opgenomen: *“DNB heeft de suggestie meegenomen”*. Daarbij geeft DNB aan welke paragraaf het betreft en of het juridisch kader is aangepast dan wel een Q&A of GP is aangepast of toegevoegd.

Verwijzingen naar respondenten

De namen van respondenten zijn in dit document afgekort. Onderstaand overzicht bevat de gegevens van de respondent en de daarbij behorende afkorting. Waar geen naam staat vermeld in dit document heeft de respondent geen toestemming gegeven voor het publiceren van de gegevens.

Afkorting	Respondent
ABS	Athos Business Services (Netherlands) B.V.
AE	Actuaris Eijgenraam
BIO	BioCatch
CF	Clairfort Advocaten, Claire Lombert-Buisman, Advocaat
Dhr. TIEMSTRA	Mr. Drs. J.S.T. (Tjalling) Tiemstra RA
DLL	De Lage Landen International B.V.
EMA	Electronic Money Association
HQ	Vereniging Holland Quaestor

LL	Loyens & Loeff N.V.
NCI	Nederlands Compliance Instituut
NVB	Nederlandse vereniging van banken
NVL	Leasing Nederland - NVL
NWB	Nederlandsche Waterschapsbank en Bank Nederlandse Gemeenten
PF	Stichting Privacy First
RQ	Riskquest
SCB	Sunro Change BV
SP	Stichting Preventel
TMNL	Transactiemonitoring Nederland
VBIN	Verenigde Betaalinstellingen Nederland
Verbond	Verbond van Verzekeraars
VNO	VNO-NCW en MKB Nederland
VLK	Van Lanschot Kempen N.V.
VVA	Vereniging van Vermogensbeheerders & Adviseurs

Feedbacktabel

#	Onderwerp	Samenvatting consultatiereactie	Reactie DNB	Wijziging
Algemeen				
1	GPs algemeen	Uit meerdere reacties leek te volgen dat GPs niet worden gelezen als voorbeeld, maar als regel.	DNB heeft deze reacties meegenomen en heeft in hoofdstuk 1 de status van Q&As en GPs nader toegelicht.	Ja
2	Algemeen	HQ merkt op dat de Q&A/GP Wwft minder uitgebreide uitleg geeft over de verschillende onderwerpen waaruit de Wwft bestaat. Voor een aantal onderwerpen is de toelichting ingekort ten opzichte van de huidige Leidraad Wwft en Sw. Daarnaast is een groot aantal Q&As en GPs algemeen opgesteld, waarbij niet kan worden afgeleid wat dit betekent voor de dagelijkse praktijk.	DNB heeft de consultatieversie herschikt, waaronder de toevoeging van een juridisch kader per paragraaf, en heeft in dat kader de Q&As en GPs nogmaals tegen het licht gehouden onder meer met het oog op voldoende meerwaarde. Voorts is in hoofdstuk 1 nader toegelicht hoe de afwegingen gemaakt zijn.	Ja

3	Algemeen	DLL geeft aan dat de Q&A/GP Wwft met name aangeeft hoe zaken op instellingsniveau geregeld moeten zijn, maar minder hoe zij op groepsniveau geregeld moeten zijn. Zij zou graag zien dat ook groepen worden meegenomen in de Q&As en de GPs.	In het juridisch kader in paragraaf 2.1.2 wordt nader ingegaan op het groepsbeleid. DNB heeft (vooral nog) geen verdere beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	Ja
4	Algemeen	PF roept DNB op om in de Q&A/GP Wwft meer aandacht te besteden aan gegevensbeschermingsaspecten van de verwerking van persoonsgegevens bij de bestrijding van witwassen.	DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen in hoofdstuk 5.	Ja
5	Algemeen	Het Verbond is van mening dat er grote verschillen zijn tussen de verschillende poortwachters en dat de beleidsuiting hierin nauwelijks onderscheid maakt. Het zou helpen om nog meer GPs te bieden voor verschillende sectoren.	DNB erkent dat er verschillen bestaan tussen de verschillende poortwachters. DNB heeft er in de Q&A/GP Wwft voor gekozen om de Q&As en GPs zo relevant mogelijk te maken voor alle instellingen, waardoor zij soms generiek zijn geformuleerd. In sommige gevallen heeft DNB ervoor gekozen een Q&A of GP over een specifieke sector te maken.	Nee
6	Algemeen	<p>a) VNO benoemt dat het brede bedrijfsleven pleit voor een invoering van het verbod voor handelaren in goederen (en diensten) om transacties vanaf EUR 3.000 in contanten te verrichten, en spreekt in het licht van aankomende wetgeving omtrent een acceptatieplicht van contant geld de hoop uit dat ondernemers ervoor mogen blijven kiezen biljetten van EUR 200 en EUR 500 niet te accepteren.</p> <p>b) VNO geeft aan dat nadere richting wenselijk is omtrent de omgang met contant geld.</p> <p>c) VNO vraagt aandacht voor het instellen van een escalatiemodel waardoor aan een ondernemer of een instelling snel duidelijkheid kan worden verschaft wanneer twijfel bestaat over een uitvraag of de uitvoering van een verplichting voortvloeit uit de Wwft.</p>	<p>a) DNB is niet de bevoegde autoriteit om over dit onderwerp een beleidsuiting te doen.</p> <p>b) DNB heeft een Q&A en diverse GPs in de Q&A/GP Wwft opgenomen die nader ingaan op contant geld.</p> <p>c) DNB is niet de bevoegde autoriteit om een dergelijk model in te stellen.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Ja</p> <p>c) Nee</p>
7	Algemeen	AE pleit om diverse redenen voor het afschalen van het Wwft-toezicht en voor het onderzoeken van de economische en	DNB is niet de wetgever, maar een bevoegde autoriteit n de zin van de Wwft. Tegelijkertijd heeft DNB aandacht	Nee

		maatschappelijke gevolgen van het uitsluiten van partijen van het betalingsverkeer.	voor de toegang tot het betalingsverkeer en is het waarborgen van de toegang tot het betalingsverkeer voor DNB een belangrijk onderwerp.	
8	Algemeen	BIO pleit voor een meer integrale aanpak van de detectie van fraude, witwassen en financieren van terrorisme. BIO pleit ook voor het hanteren van detectiemodellen die niet alleen uitgaan van bestaande patronen en reactief zijn, maar juist ook kijken naar afwijkend cliëntengedrag en daarmee ook nieuwe methoden kunnen ontdekken. Dit kan het aantal verdachte transacties verhogen en valse alarmen verlagen.	DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft. Wel wordt in hoofdstuk 4 in diverse GPs aandacht besteed aan innovatieve oplossingen omtrent transactiemonitoring.	Nee
Consultatievragen				
Consultatievraag 1				
De Wwft kent een risicogebaseerde benadering. Het is aan instellingen zelf om een risicogebaseerde invulling te geven aan de verplichtingen uit de Wwft, waar de Wwft dat toestaat. DNB streeft ernaar in de Q&A/GP Wwft handvatten te bieden voor die risicogebaseerde invulling. Zijn er elementen in de beleidsuiting die een risicogebaseerde invulling in de weg staan, zonder dat dit wettelijk gezien noodzakelijk is? Biedt de beleidsuiting voldoende aanknopingspunten om instellingen waar de wet dat toestaat risicogebaseerd te werken? Zijn er elementen in de beleidsuiting die tot niet-risicogebaseerde belasting van cliënten leiden, zonder dat hiertoe een wettelijke noodzaak is? Zijn er omgekeerd elementen die maken dat hoge risico's niet voldoende worden geadresseerd?				
1	Sectorspecifieke beleidsuitingen	<p>a) De EMA merkt op dat de Q&A/GP Wwft een brede groep van instellingen aanspreekt, terwijl deze instellingen vaak verschillende producten aanbieden. Instellingen zouden het waardevol vinden, indien DNB aanvullende sectorale beleidsuitingen opneemt. Die zouden sectorspecifieke vragen kunnen adresseren.</p> <p>b) Het Verbond geeft aan dat een groter onderscheid naar type poortwachters wenselijk zou zijn om echt een risicogebaseerde invulling te kunnen geven aan de verplichtingen uit de Wwft. Het verzoek is daarom om meer GPs gerelateerd aan levensverzekeraars te publiceren, mogelijk ook gevarieerd naar levensverzekeringstype.</p>	<p>a) DNB erkent dat er verschillen bestaan tussen de verschillende poortwachters. DNB heeft er in de Q&A/GP Wwft voor gekozen om de Q&As en GPs zo relevant mogelijk te maken voor alle instellingen. In sommige gevallen heeft DNB ervoor gekozen een Q&A of GP over een specifieke sector te maken.</p> <p>b) DNB erkent dat er verschillen bestaan tussen de verschillende poortwachters. DNB heeft er in de Q&A/GP Wwft voor gekozen om de Q&As en GPs zo relevant mogelijk te maken voor alle instellingen. In sommige gevallen heeft DNB ervoor gekozen een Q&A of GP over een specifieke sector te maken.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Nee</p>
2	Hoge risico's	Het NCI merkt op dat er elementen zijn in de Q&A/GP Wwft die maken dat hoge risico's onvoldoende worden aangepakt.	DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar paragraaf 1.5.	Ja

		De beleidsuiting schenkt onvoldoende aandacht aan een fundamenteel uitgangspunt dat DNB heeft, namelijk het idee dat financiële instellingen zelf verantwoordelijkheid moeten nemen voor het observeren van hun directe en indirecte omgeving en de ontwikkeling van risico's die zich daarin voordoen.		
3	Private samenwerkingsverbanden	Het Verbond geeft aan dat de Q&A/GP Wwft voorbij gaat aan het verschil in complexe witwasnetwerken versus eenvoudige gevallen van bijvoorbeeld belastingontduiking. Het zou goed zijn als DNB vermeldt dat zij het toejuicht of begrijpelijk vindt dat branchepartijen (cross-)sectorale publiek-private samenwerking zoeken om - binnen de wettelijke regels en mogelijkheden - gegevens en kennis te delen.	DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft. Wel heeft DNB in het rapport 'Van herstel naar balans' de meerwaarde van publiek-private samenwerking onderschreven.	Nee
4	Uitvoering cliëntenonderzoeksprocessen	Het Verbond geeft aan dat er onderwerpen onvoldoende zijn belicht die een betere uitvoering van cliëntenonderzoeksprocessen in de weg staan, zoals het UBO-register dat gesloten is, het aandeelhoudersregister dat nog niet bestaat en de informatie-uitwisseling tussen instellingen die grotendeels nog niet is toegestaan. Het is wenselijk dat DNB kort toelicht wat ze ten aanzien van deze onderwerpen verlangt van instellingen.	DNB is niet de bevoegde autoriteit om wet- en regelgeving aan te passen of op te stellen over deze onderwerpen. Wel heeft DNB in het juridisch kader in paragraaf 3.1.4 aandacht besteed aan de status van het UBO-register.	Nee
5	Het voorschrijvende karakter van de Q&A/GP Wwft.	<p>a) Het Verbond geeft aan dat de Q&As door hun positionering een meer <i>top-down</i> en voorschrijvend karakter krijgen. Deze <i>top-down</i> benadering leidt er bij instellingen toe dat zij de Q&As verwerken in gedetailleerde instructies en werkwijzen om te voldoen aan de Wwft-verplichtingen. De risicogebaseerde invulling krijgt daardoor onvoldoende kans.</p> <p>b) De NVB signaleert dat de Q&A/GP Wwft door de opzet als norm kan gaan fungeren, mede door de status die het wordt toegedicht. De NVB noemt daarbij GP 3.3, 3.42, 3.16 als voorbeelden ter illustratie.</p>	<p>a) DNB heeft deze reactie meegenomen en verwijst naar paragraaf 1.2.1.</p> <p>b) DNB heeft deze reactie meegenomen en verwijst naar paragraaf 1.2.1.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Ja</p>

6	Risicogebaseerd toezicht	Dhr. Tiemstra merkt op dat instellingen onzeker zijn over het vaststellen van een risicotolerantie voor open normen, die in lijn is met de Wwft. Het zou daarom goed zijn als DNB vooraf bij elke instelling de risicotolerantie zou vaststellen en deze zou communiceren. Daarbij wordt aanbevolen om per instelling een op de systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) gebaseerde, wederzijds verbindend toezichtconvenant af te sluiten.	DNB neemt deze suggestie niet mee.	Nee
7	Risicogebaseerd werken	De NVB stelt dat een aantal elementen uit de NVB Industry Baselines niet of onvoldoende lijkt terug te komen in de Q&A/GP Wwft. Ten aanzien van het vaststellen van de bron van de middelen en de herkomst van het vermogen bij PEPs zonder verdere risico-indicatoren, kan bijvoorbeeld nog aandacht besteed worden aan de diepgang van passende maatregelen.	DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de GP 'Vaststellen bron van middelen en vermogen bij laag risico' in paragraaf 3.3.2.	Ja
8	Belasting cliënten	De NVB merkt op dat de Q&A/GP Wwft een aantal GPs bevat die tot een disproportionele belasting van cliënten kunnen leiden. De NVB wijst ter illustratie op GP 3.28 en GP3.42.	DNB heeft dit punt meegenomen in de bewoording van de GPs.	Ja
Consultatievraag 2				
De onderwerpen die behandeld worden in de Q&As en GPs, alsmede de mate waarin zij behandeld worden, zijn gebaseerd op de vragen die DNB tegenkomt in de praktijk. Zijn er onderwerpen die niet of onvoldoende zijn behandeld?				
Het merendeel van de ontvangen reacties zag op bestaande onderdelen in de Q&A/GP Wwft en is daarom direct meegenomen in het betreffende onderdeel.				
1	<i>Three lines</i> -model	Het NCI merkt op dat ze graag meer aandacht zou zien voor het <i>three lines</i> -model en bijbehorende verantwoordelijkheden van de drie lijnen.	DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragrafen 2.1.1, 2.1.2 en 2.1.3.	Ja
2	Diverse onderwerpen	a) De NVB heeft verschillende opmerkingen opgenomen ten aanzien van specifieke Q&As en GPs met het verzoek om bijvoorbeeld aanvullende GPs op te nemen of meer duiding te geven. b) Daarnaast heeft de NVB verzocht om meer duiding te geven aan sanctiescreening op beursgenoteerde bedrijven en de aandeelhouders.	a) DNB heeft deze suggesties hierna bij de specifieke onderdelen behandeld. b) Voor wat betreft de reactie over sanctiescreening geldt dat dit buiten de scope van deze Q&A/GP Wwft valt. DNB verwijst naar paragraaf 1.3.	a) Ja b) Nee

Consultatievraag 3

DNB hanteert een nieuwe structuur met de Q&A/GP Wwft en maakt gebruik van stroomschema's. Zijn er verbeterpunten betreffende de structuur van het document en de stroomschema's?

1	Stroomschema's en structuur Q&A/GP Wwft	<p>Het Verbond, het NCI en de NVB hebben opmerkingen over het stroomschema. Onder meer wordt opgemerkt dat het proces binnen een instelling anders kan zijn ingericht dan het stroomschema suggereert, dat er elementen missen die wel in de Wwft staan, en dat de betekenis van de kleuren niet helder is.</p>	Ja
---	---	--	----

De stroomschema's zijn vervallen. De structuur van de geconsulteerde versie van de Q&A/GP Wwft hing samen met de stroomschema's. De structuur van de Q&A/GP Wwft is dan ook aangepast. DNB heeft ervoor gekozen om de structuur op onderdelen dichter aan te laten sluiten bij de volgorde van de verschillende verplichtingen in de Wwft zelf. Dat heeft ertoe geleid dat de hoofdstukindeling van de Q&A/GP Wwft is gewijzigd. Deze bestaat nu uit zes in plaats van vier hoofdstukken:

- Hoofdstuk 1 Inleiding
- Hoofdstuk 2 Risicomanagement en opleiding
- Hoofdstuk 3 Cliëntenonderzoek: het initiële cliëntenonderzoek
- Hoofdstuk 4 Cliëntenonderzoek: voortdurende controle
- Hoofdstuk 5 Vastleggen van gegevens, bewaarplicht en bescherming persoonsgegevens
- Hoofdstuk 6 Overig

Ook de plaatsing van verschillende paragrafen ten opzichte van elkaar is aangepast. Zo wordt in hoofdstuk 3 nu eerst het reguliere cliëntenonderzoek besproken (zie paragraaf 3.1), vervolgens het vereenvoudigd cliëntenonderzoek (zie paragraaf 3.2) en daarna het verscherpt cliëntenonderzoek (zie paragraaf 3.3). Verder heeft DNB de structuur van de paragrafen zelf gewijzigd. Per paragraaf is een juridisch kader opgenomen, waarin DNB kort de inhoud van de relevante Wwft-verplichtingen schetst onder verwijzing naar relevante artikelen uit de Wwft en onderliggende regelgeving en naar relevante beleidsuitingen van DNB en

			andere autoriteiten, zoals de EBA. Waar van toegevoegde waarde heeft DNB na het juridisch kader een ratio opgenomen, waarin kort de achtergrond en het doel van de relevante Wwft-verplichtingen worden geschetst. Daarna volgen de Q&As en/of GPs.	
Consultatievraag 4				
De Wwft staat uitbesteding van onderdelen van het cliëntenonderzoek aan derden toe. De voortdurende controle op de zakelijke relatie en de verrichte transacties (transactiemonitoring) wordt daarbij niet genoemd. DNB ziet in de praktijk instellingen die transactiemonitoring onderbrengen of wensen onder te brengen binnen één entiteit van hun groep (intra-groep uitbesteding). Tegelijkertijd ziet DNB dat er ontwikkelingen zijn op het gebied van de anti-witwaswetgeving, in het bijzonder de aankomende herziening van de Europese anti-witwasregelgeving, ten aanzien van het kader voor uitbesteding. Daarom zal DNB nader beleid gaan bepalen op het gebied van de intra-groep uitbesteding van transactiemonitoring. Zien de instellingen relevante factoren of omstandigheden die DNB kan meenemen in het bepalen van dit beleid?				
1	Intra-groep uitbesteding	De NVB, VBIN, LL, VV&A, Verbond en een andere respondent geven aan dat de centralisering binnen de groep de effectiviteit en efficiëntie van transactiemonitoring ten goede komt. De NVB geeft aan dat ook de Europese Commissie en de EBA dit wenselijk achten en dat het belangrijk is dat het beleid in de EU eenduidig is. LL merkt daarbij op dat intra-groep uitbesteding al veel wordt gedaan in de markt en dat het veel belasting zal opleveren als dat nu wordt teruggedraaid. Een respondent en het Verbond geven verder aan dat de aanleiding voor een eventuele beleidswijziging onduidelijk is. LL en een andere respondent merken ook op dat een beleidswijziging niet in lijn is met ontwikkelingen in wet- en regelgeving, zoals het wetsvoorstel plan van aanpak witwassen en de verwachte ontwikkelingen ten aanzien van de aankomende Europese wet- en regelgeving.	DNB acht het gelet op de consultatiereacties en de ontwikkelingen in de Europese wet- en regelgeving, in het bijzonder de verwachte invoering van de anti-witwasverordening (AMLR), niet opportuun het beleid te wijzigen. DNB verwijst naar paragraaf 3.4.	Nee
Q&A/GP Wwft				
Hoofdstuk 1 Inleiding				
1	Sanctiewet	HQ vraagt of het gedeelte over de Sanctiewet uit de Leidraad Wwft en Sw (versie december 2020) geldig zal blijven na	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar paragraaf 1.3.	Ja

		publicatie van de Q&A/GP Wwft. Het NCI merkt op dat stakeholders mogelijk over het hoofd zullen zien dat DNB met een nieuwe beleidsuiting komt ten aanzien van de Sanctiewet.		
2	Trustkantoren	a) HQ merkt op dat de Q&A/GP Wwft niet het kader van de Wet toezicht trustkantoren 2018 dekt en dat het wenselijk zou zijn meer guidance te krijgen op het gebied van cliëntenonderzoek, risicomanagement en onderzoek naar vermogen voor de trustsector. b) Het NCI stelt voor prominenter in de tekst aan te geven dat de GPs voor de trustsector momenteel worden herzien.	a) DNB neemt de suggestie mee in de verwachte herziening van de GPs voor de trustsector. De Wtt 2018 is echter geen onderdeel van deze beleidsuiting. b) DNB heeft de suggestie niet meegenomen in deze beleidsuiting.	a) Nee b) Nee
3	Status GPs	HQ vraagt om nader aan te geven hoe GPs gebruikt worden door de toezichthouders.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar paragraaf 1.2.1.	Ja
4	Verhouding Q&A/GP Wwft en andere (Europese) toezichthoudende autoriteiten	LL vraagt zich af wat de verhouding is tussen de Q&A/GP Wwft enerzijds en de EBA-richtsnoeren en overige beleidsuitingen van Europese toezichthouders anderzijds. Daarnaast zou het behulpzaam zijn voor marktpartijen wanneer DNB waar relevant verduidelijkt dat marktpartijen ervan uit mogen gaan dat DNB geen afwijkend standpunt inneemt ten aanzien van de onderwerpen die in de richtsnoeren en overige beleidsuitingen van Europese toezichthouders worden behandeld, en bijvoorbeeld aangeeft indien DNB een aanvullend standpunt inneemt ten aanzien van de Europese guidance.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar paragraaf 1.4.2.	Ja
5	De <i>compliance cycle</i>	Het NCI merkt op dat de term <i>compliance cycle</i> , behalve in de inleiding bij hoofdstuk 2, verder niet wordt genoemd in de Q&A/GP Wwft.	Deze term is vervallen.	Ja
6	Verplichtingen uit de Wwft waar instellingen zich onverkort aan moeten houden	Het NCI merkt op dat het nu onduidelijk is op welke instellingen de Wwft-verplichtingen die onverkort gelden van toepassing zijn en om welke verplichtingen dit gaat. Een verwijzing naar mogelijke wet- en regelgeving voorkomt mogelijke verwarring bij gebruikers.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar paragraaf 1.1 en het juridische kader in iedere paragraaf.	Ja
Hoofdstuk 2 Risicomanagement en opleiding				
Risicomanagement				

Paragraaf 2.1 (consultatieversie)			Hoofdstuk 2 (finale versie)	
1	De inrichting van de bedrijfsvoering	<p>a) HQ merkt op dat in dit deel de bedrijfsvoering niet nader wordt toegelicht, hetgeen in de bestaande Leidraad Wwft en Sw wel gebeurt.</p> <p>b) Het Verbond suggereert om te expliciteren dat het bestuur van de instelling verantwoordelijk is voor de risicobeoordeling.</p> <p>c) De NVB verzoekt om de verantwoordelijkheden met betrekking tot de risicobeoordeling duidelijker te maken</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen in paragraaf 2.1.3.</p> <p>b) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft, wel is in het juridisch kader bij paragraaf 2.1.1 een verwijzing opgenomen naar de relevante EBA-richtsnoeren.</p> <p>c) DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 2.1.1 en het juridisch kader in paragraaf 2.1.3.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Nee</p> <p>c) Ja</p>
2	Definitie van 'integriteitsrisico'	Het NCI merkt op dat er geen duidelijke definitie wordt gegeven van 'integriteitsrisico's', waardoor het lastig is in te schatten wat DNB hieronder verstaat.	DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 2.1.1. Het begrip 'integriteitsrisico' is onder meer gedefinieerd in het Besluit prudentiële regels Wft.	Nee
3	De rol van de risicobeoordeling	Het NCI merkt op dat het niet duidelijk is voor welke functies, naast het bestuur, de risicobeoordeling relevant is.	DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 2.1.1.	Ja
4	De inhoud van de risicobeoordeling	<p>a) Het Verbond suggereert om bij de risicobeoordeling te benoemen dat de instelling kijkt naar de kans van het optreden van een gebeurtenis en de mogelijke impact daarvan.</p> <p>b) Het Verbond ziet in Q&A2.2 graag voorbeelden van scenario's die DNB vanuit haar rol ziet.</p> <p>c) Verder beveelt het Verbond aan dat instellingen gebruik kunnen maken van uitingen van de FATF om richting te krijgen voor waar ze naar moeten/kunnen kijken. In diezelfde lijn suggereert het Verbond om op te nemen dat instellingen er wijs aan doen om regelmatig te kijken wat de FIU, DNB en de AFM publiceren op het gebied van witwasrisico's en de beheersing daarvan. De instellingen kunnen met die kennis dan systematisch nagaan of die</p>	<p>a) In het juridisch kader in paragraaf 2.1.1 is een verwijzing opgenomen naar de 'Good Practices Integriteitsrisicoanalyse DNB' waar dit nader wordt uitgewerkt. Deze beleidsuiting wordt naar verwachting herzien.</p> <p>b) Het betreffende onderdeel is vervallen.</p> <p>c) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de GP 'Risico-informatie uit publicaties' in paragraaf 2.1.1.</p> <p>d) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Nee</p> <p>c) Ja</p> <p>d) Nee</p>

		<p>risico's en/of leemten in de beheersing ook bij hen kunnen spelen.</p> <p>d) Het Verbond merkt verder op dat het gegeven ontbreekt dat bij de hoog risico situaties de zakelijke relatie met de cliënt onderdeel is van een risicoketen met verschillende (inter)nationale vertakkingen met verschillende instellingen. Binnen die context kan sprake zijn van een hoger risico, niet van een ongebruikelijke transactie. Het Verbond vindt het wenselijk dat DNB meldt wat ze verwacht in het geval er kennis is van herkomst van het vermogen, maar er geen aanleiding is om witwassen te veronderstellen, en in het geval er kennis ontbreekt, die vervolgens wordt vergaard, al dan niet via de relatie zelf.</p>		
5	GP 'Analyse van de cliëntportfolio'	Het Verbond en de NVB vragen zich af wat een term als 'diepgaande analyse' zegt en welke diepgang dan vereist is.	Deze term is vervallen.	Ja
6	De frequentie van de risicobeoordeling	<p>a) Er wordt geen specifieke termijn gegeven voor het bijwerken van de risicobeoordeling. NVL zou graag zien dat DNB zich concreet uitspreekt hierover, bijvoorbeeld – en in aansluiting bij andere regelgeving – dat deze risicobeoordeling ten minste jaarlijks wordt vastgesteld.</p> <p>b) De NVB vraagt in hoeverre de SIRA elke keer bij een signaal of incident moet worden bijgewerkt. De NVB ziet als GP dat signalen, interne of externe ontwikkelingen altijd worden onderworpen aan een risicobeoordeling. Dat houdt niet in dat de instelling per se het hele SIRA-proces doorloopt en dat de SIRA niet per signaal, interne of externe ontwikkeling weer moet worden aangepast. De afzonderlijke risicobeoordelingen worden vervolgens wel weer in de periodieke SIRA meegenomen.</p>	<p>a) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p> <p>b) Beleidsuitingen over de invulling van de SIRA vallen buiten de reikwijdte van de Q&A/GP Wwft.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Nee</p>
7	Verhouding risicobeoordeling tot	a) Naar aanleiding van de opmerking in de Q&A/GP Wwft dat het voor de hand ligt dat de risicobeoordeling uit hoofde	a) Beleidsuitingen over de SIRA vallen buiten de reikwijdte van de Q&A/GP Wwft.	<p>a) Nee</p> <p>b) Nee</p>

	de systematische integriteitsrisico-analyse (SIRA)	<p>van de Wwft onderdeel is van de SIRA als de instelling tevens verplicht is om een SIRA op te stellen, merkt HQ op dat een duidelijke uitleg van de SIRA voor alle instellingen van belang is. De Q&A/GP Wwft is op dit punt summier, en verwijst naar de 'Good Practices Integriteitsrisicoanalyse DNB'. DNB is al geruime tijd bezig met de update van de 'Good Practices Integriteitsrisicoanalyse DNB' en HQ vraagt wanneer deze update verwacht wordt.</p> <p>b) Het zou daarbij zeer op prijs worden gesteld als verdere GPs voor het opstellen van de daadwerkelijke scenario's en de bijbehorende maatregelen worden gedeeld.</p> <p>c) Ook het NCI merkt op dat de Q&A/GP Wwft verwijst naar de 'Good Practices Integriteitsrisicoanalyse DNB'. De NVB suggereert om te verduidelijken dat de SIRA een ruimere reikwijdte heeft.</p> <p>d) De NVB merkt op dat de duiding van risico's op witwassen en financieren van terrorisme algemeen van aard is. Afgaande op de feedback van DNB op SIRA's wordt in de praktijk een ander detailniveau gevraagd.</p>	<p>b) Beleidsuitingen over de SIRA vallen buiten de reikwijdte van de Q&A/GP Wwft.</p> <p>c) DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 2.1.1.</p> <p>d) Beleidsuitingen over de SIRA vallen buiten de reikwijdte van de Q&A/GP Wwft.</p>	<p>c) Nee</p> <p>d) Nee</p>
8	Verhouding risicobeoordeling tot EBA-richtsnoeren	De NVB merkt op dat de Q&A/GP Wwft niet in lijn lijkt te zijn met de ML/TF Risk Factors Guidelines van de EBA. Een verwijzing naar deze richtsnoeren is aan te bevelen. Ook op een aantal andere punten hecht de NVB aan een verwijzing naar de EBA-richtsnoeren.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 2.1.1 en vele andere paragrafen.	Ja
9	Risicobeoordeling en risicotolerantie	De NVB mist de koppeling tussen de risicobeoordeling en de risicotolerantie van de instelling.	DNB verwijst naar paragraaf 2.1.2.	Nee
10	Definitie van beheersmaatregelen	Het NCI geeft aan dat de Q&A/GP Wwft niet expliciet maakt wat het verschil is tussen 'beheersmaatregelen' en de 'acties om risico's te mitigeren'.	DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar paragraaf 2.1.2.	Ja
11	Gedragslijnen	Het Verbond suggereert om gedragslijnen te definiëren.	DNB heeft deze opmerking meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 2.1.2 en de begrippenlijst.	Ja

12	Beheersmaatregelen	LL leest dat beheersmaatregelen afhankelijk zijn van de aard en omvang van de instelling. Welke beheersmaatregelen bij een bepaalde aard en omvang van een instelling horen, wordt echter niet verder verduidelijkt.	DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	Nee
13	Intensiteit van toepassing	Het Verbond suggereert om te benoemen dat sommige onderdelen van de Wwft altijd moeten worden uitgevoerd. Alleen de diepgang mag risicogebaseerd worden ingevuld.	DNB verwijst naar de Q&A/GP Wwft, waar DNB dit in verschillende onderdelen heeft aangegeven, zoals de inleiding bij hoofdstuk 3 en het juridisch kader in paragraaf 3.2.	Nee
14	Goedkeuring beheersmaatregelen	a) Het NCI merkt op dat de dagelijks beleidsbepalers van een organisatie meer behoren te doen dan alleen beheersmaatregelen goedkeuren. b) De NVB stelt dat niet alle beleid en procedures door dagelijks beleidsbepalers goedgekeurd worden.	a) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 2.1.3. b) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	a) Ja b) Nee
15	Q&A 'Zijn er elementen waarop de beheersmaatregelen altijd moeten zien?'	a) De NVB merkt op dat de tekst suggereert dat de instelling niet wordt blootgesteld aan de relevante risico's die in de (S)NRA's zijn opgenomen. b) Het Verbond acht het van belang om geheimhouding op te nemen in de opsomming van Q&A2.8.	a) DNB heeft deze reactie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 2.1.2. b) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	a) Ja b) Nee
16	Q&A 'Waarom moeten medewerkers opgeleid worden?'	a) Met betrekking tot opleidingen vraagt het Verbond of het opleidingsmateriaal ook van de instelling zelf mag zijn. b) De NVB doet een suggestie ten aanzien van opleidingen voor onder meer senior medewerkers en leidinggevenden.	a) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft. b) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de GP 'Training' in paragraaf 2.2.	a) Nee b) Ja
17	Q&A 'Moeten medewerkers worden gescreend?'	Met betrekking tot het doorlichten van medewerkers vraagt HQ of het mogelijk is om in een GP een aantal maatregelen op te nemen waar een instelling aan kan denken.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP 'Screening' in paragraaf 2.2.	Ja
18	Compliancefunctie	a) HQ merkt op dat compliance een onderdeel is van de beheerste en integere bedrijfsvoering, in de hoedanigheid	a) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 2.1.3.	a) Ja b) Ja

		<p>van de tweedelijnsfunctie, en dus meer inhoudt dan het toetsen van beheermaatregelen. Dit zou al genoemd moeten worden in paragraaf 2.1.</p> <p>b) De NVB verzoekt om de monitoringstaak van de compliancefunctie duidelijker te onderscheiden, en om de toetsing en bijstelling door de eerste lijn te benoemen.</p> <p>c) Het Verbond beveelt aan om het begrip 'compliancefunctie' te definiëren.</p> <p>d) Het Verbond doet daarnaast de suggestie om meer mogelijkheden qua toetsing te benoemen, zoals compliance functie 2e lijn, of een onafhankelijk opgestelde kwaliteitscontroleur of een combinatie.</p>	<p>b) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP 'Taken en verantwoordelijkheden eerste lijn'.</p> <p>c) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p> <p>d) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p>	<p>c) Nee</p> <p>d) Nee</p>
19	Toetsen beheersmaatregelen en controleren naleving	<p>Het Verbond wijst op de vrees dat procedures in het algemeen goed worden uitgevoerd, maar dat er enkele dossiers tussendoor glijpen. Dat is enerzijds een vraagstelling van goede controle, maar ook van bescherming bij voldoende zorgvuldig handelen. Geen enkele fout begaan, bestaat niet. Het Verbond suggereert om hier expliciet op te wijzen, met aandacht voor een onderzoeks- en herstelproces als er (incidenteel) iets mis is gegaan.</p>	<p>DNB verwijst naar de Q&A 'Moet een instelling elk risico op betrokkenheid bij witwassen of financieren van terrorisme uitsluiten?' in paragraaf 2.1.2.</p>	<p>Nee</p>
20	Q&A 'Wat is systematische toetsing?'	<p>De NVB vraagt om 'met regelmaat' in de Q&A over de systematische toetsing van beheersmaatregelen nader te specificeren.</p>	<p>Het betreffende onderdeel is vervallen.</p>	<p>Ja</p>
Uitbesteding				
Paragraaf 2.2 (consultatieversie)			Paragraaf 3.4 (finale versie)	
1	Reikwijdte uitbesteding	<p>a) EMA, TMNL en VBIN vragen naar de reikwijdte van uitbesteding: valt het gebruik van software van een derde partij hier ook onder?</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de Q&A 'Is het gebruik van software van een derde ter ondersteuning van het cliëntenonderzoek uitbesteding?' in paragraaf 3.4.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Nee</p>

		b) TMNL vraagt om toe te voegen dat het voortdurend monitoren een dynamisch proces is met vier belangrijke elementen. Als enkele specifieke elementen door een derde partij worden uitgevoerd, dan is er geen sprake van uitbesteding.	b) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	
2	Verantwoordelijkheid voor uitbesteding	Het Verbond ziet graag meer nadruk op de verantwoordelijkheid van het management in de eerste lijn.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP 'Taken en verantwoordelijkheden eerste lijn' in paragraaf 2.1.3.	Ja
3	Uitbesteding compliancefunctie	De NVB werpt de vraag op of het melden aan de FIU van ongebruikelijk transacties kan worden uitbesteed.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP 'Uitbesteding' in paragraaf 4.2.	Ja
4	Uitbesteding cliëntacceptatie	Het Verbond vraagt om op te nemen of het is toegestaan om acceptatie van bijvoorbeeld laag risico relaties door de uitbestedingspartij toe te staan, met voldoende waarborgen, dan wel op te nemen dat het niet is toegestaan en dat de instelling per geval de acceptatie moet uitvoeren en documenteren ongeacht het risicoprofiel.	DNB verwijst naar de Q&A 'Kan een instelling het besluit over het al dan niet aangaan van een zakelijke relatie met een cliënt uitbesteden?' in paragraaf 3.4.	Ja
5	Uitbesteding en voortdurende monitoring	De NVB vraagt om te verduidelijken dat voorbereidende werkzaamheden ten behoeve van de voortdurende controle wel uitbesteed kunnen worden, zolang de uiteindelijke beoordeling door de instelling gebeurt. Als voorbeeld noemt de NVB dat, als onderzoek moet worden verricht naar wijzigingen ten aanzien van de UBO, het vergaren van relevante wijzigingen uitbesteed kan worden, zolang de uiteindelijke beoordeling van de UBO-gegevens door de instelling plaatsvindt.	DNB heeft deze suggestie deels meegenomen en verwijst naar het juridisch kader bij paragraaf 3.4.	Ja
6	Intra-groep uitbesteding van transactiemonitoring	EMA, LL en de NVB hebben opmerkingen over intra-groep uitbesteding. Volgens de bestaande Leidraad Wwft en Sw van DNB is dit toegestaan. Het zou goed zijn om dit ook in de	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de Q&A 'Is uitbesteding van voortdurende controle binnen de groep toegestaan?' in paragraaf 3.4.	Ja

		Q&A/GP Wwft op te nemen om onzekerheid te voorkomen. Het niet toestaan van intra-groep uitbesteding van transactiemonitoring zal voor veel partijen extra belasting opleveren. Ook de effectiviteit van transactiemonitoring zal verminderen. Volgens LL zou het terugdraaien van het beleid over de intra-groep uitbesteding bovendien niet in lijn zijn met het wetgevingsinitiatief om transactiemonitoring aan derden te kunnen uitbesteden.		
7	DNB-keurmerk	Het Verbond pleit voor een 'DNB-keurmerk' in plaats van dat iedere uitbesteder voor zich controles dient uit te voeren. Het is wenselijk om onder voorwaarden op delen van het cliëntenonderzoek of voortdurende monitoring te mogen leunen op het werk van andere partijen, bijvoorbeeld als die partijen een gecertificeerd proces uitvoeren.	DNB heeft deze suggestie niet meegenomen.	Nee
8	Uitbesteding en AVG	De NVB zou het nuttig vinden om toe te voegen dat wanneer persoonsgegevens in het kader van uitbesteding worden gedeeld, ook rekening moet worden gehouden met de AVG. In deze gevallen moet in ieder geval een verwerkersovereenkomst zoals bedoeld in artikel 28 AVG worden getekend.	DNB heeft deze suggestie deels meegenomen en verwijst naar de GP 'Uitbesteden aan dienstverlener buiten de EER' en de GP 'Schriftelijke overeenkomst' in paragraaf 3.4.	Ja
Interne Klokkenluidersregeling en meldpunt misstanden				
Paragraaf 2.3 (consultatieversie)			Paragraaf 6.2 (finale versie)	
1	Meldpunt	VBIN vraagt of via het meldpunt ook misstanden bij DNB zelf gemeld kunnen worden, dan wel of daar een ander meldpunt voor is? De NVB vraagt of DNB een meldpunt misstanden heeft.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 6.2.	Ja
WTR2				
Paragraaf 2.4 (consultatieversie)			Vervallen (finale versie)	

1	Reikwijdte WTR2	De NVB wijst erop dat de WTR2 primair is gericht op transacties tussen de EU en derde landen. Transacties binnen de EU zijn uitgesloten van het leveren van volledige informatie, zie artikel 5 WTR2.	Het betreffende onderdeel is vervallen.	Nee
2	Reikwijdte WTR2 en verwijzing naar richtsnoeren	Het NCI beveelt aan om te verwijzen naar beleidsuitingen die van toepassing zijn op geldovermakingen buiten de EU (waarop WTR2 niet van toepassing is). Dit helpt te begrijpen welke wet- en regelgeving in die gevallen van toepassing is. Het NCI en het Verbond doen eenzelfde aanbeveling voor de beleidsuitingen over het omgaan met ontbrekende informatie over de betaler of de begunstigde.	Het betreffende onderdeel is vervallen.	Nee
3	Bank als intermediaire betaaldienstverlener	SCB vraagt of de banken van MTO's als intermediair betalingsdienstaanbieder aangemerkt dienen te worden wanneer de MTO in het ontvangstland gebruik maakt van een eigen bankrekening bij een lokale bank (en dus geen gebruik maakt van een agentschapstructuur). SCB meent dat dit niet zo is.	Het betreffende onderdeel is vervallen.	Nee
Bescherming persoonsgegevens				
Paragraaf 2.5 (consultatieversie)			Hoofdstuk 5 (finale versie)	
1	Bescherming persoonsgegevens	De NVB heeft een aanvullende tekstsuggestie ten aanzien van de begeleidende tekst.	DNB heeft deze suggestie niet meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in hoofdstuk 5.	Nee
2	Wettelijke grondslag gegevensverwerking	De NVB adviseert om de titel van de Q&A aan te passen naar: 'Biedt de Wwft een grondslag voor gegevensverwerking door instellingen?' De NVB heeft ook een antwoord geformuleerd op basis van de aangepaste vraag.	DNB heeft deze suggestie niet meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in hoofdstuk 5.	Nee
3	Wettelijke grondslag gegevensverwerking	Het Verbond geeft aan dat het bij de eerste Q&A 2.31 de vraag blijft wanneer wel of niet en welke persoonsgegevens wel of niet mogen worden verwerkt op grond van de Wwft.	DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	Nee

3	Op de hoogte stellen cliënt	De NVB geeft als suggestie om in het antwoord op de Q&A 2.31 op te nemen dat instellingen cliënten ook informeren over hoe ze de rechten die de AVG aan hen toekent kunnen uitoefenen en dat informatie via een privacyverklaring wordt verstrekt.	DNB is niet de bevoegde autoriteit voor het doen van beleidsuitingen over de AVG.	Nee
4	Tipping off-verbod	De NVB vraagt waarom in de Q&A 2.31 specifiek het tipping off-verbod wordt benoemd. Hier zouden andere verplichte geheimhoudingen vermeld kunnen worden, zoals op grond van artikel 126 bb WvSv, het voorschrift Fiscus banken en artikel 23a Wwft.	Het betreffende onderdeel is vervallen.	Ja
Hoofdstuk 3 Het initiële cliëntenonderzoek				
Inleiding (consultatieversie)			Inleiding (finale versie)	
1	Cliëntbegrip	Het Verbond vraagt om te verduidelijken dat het begrip 'cliënt' minder breed is dan 'klant'.	DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.1.	Ja
2	Risicocategorisering	LL vraagt DNB om nader beleid voor wat betreft de risicocategorisering van cliënten door de instelling, zoals ook in de ML/TF Risk Factors Guidelines van de EBA gebeurt.	DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft. Wel heeft DNB in diverse onderdelen van de beleidsuiting, waaronder in hoofdstuk 3, expliciete verwijzingen opgenomen naar de betreffende EBA-richtsnoeren.	Nee
3	Stroomschema	Het NCI , de NVB en het Verbond hebben diverse opmerkingen omtrent het stroomschema, en geven aan dat de volgorde van het stroomschema niet helemaal duidelijk en logisch lijkt te zijn en voor verwarring kan zorgen.	Het betreffende onderdeel is vervallen.	Ja
Zakelijke relatie of relevante incidentele transactie				
Paragraaf 3.1 (consultatieversie)			Vervallen (finale versie)	
1	Zakelijke relatie	HQ , het Verbond , LL , de NVB en VLK vragen om een nadere uitleg van het begrip 'zakelijke relatie', en voorbeelden op te nemen van een zakelijke relatie.	DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.1.	Ja

2	Cliëntbegrip	LL en een andere respondent vragen om nadere uitleg over het cliëntbegrip, waaronder de toepassing daarvan in enkele specifieke casus.	DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.1.	Ja
3	Risicogebaseerd onderzoek	De NVB vraagt om het risicogebaseerde cliëntenonderzoek nader toe te lichten aan de hand van een GP.	DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de inleiding bij hoofdstuk 3.	Ja
4	Aangaan zakelijke relatie	De NVB doet de suggestie om in de inleiding te verduidelijken dat de instelling pas een zakelijke relatie mag aangaan als het cliëntenonderzoek volledig is afgerond en heeft geleid tot het door de Wwft vereiste resultaat.	DNB verwijst naar paragraaf 3.7.	Nee
5	GP 'Aantoonbaar afstemmen van cliëntenonderzoek in de praktijk'	Het Verbond verzoekt nadere aandacht te geven aan wat de compliancefunctie inhoudt in de GP 'Aantoonbaar afstemmen van cliëntenonderzoek in de praktijk'. De NVB geeft aan dat de suggestie wordt gewekt dat de compliancefunctie elk cliëntenonderzoek controleert en dat dit onnodig is. Verder past de GP beter bij de inleiding.	Het betreffende onderdeel is vervallen.	Ja
6	Cliëntenonderzoek bij geldovermakingen	De NVB merkt op dat de voetnoot in de inleidende tekst onjuist is in de conclusie dat elke geldovermaking leidt tot het aangaan van een zakelijke relatie. Daarbij is op grond van artikel 3 lid 5 sub g Wwft een grens van EUR 1.000 van toepassing.	DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de inleiding bij hoofdstuk 3.	Ja

Introducerend cliëntenonderzoek

Paragraaf 3.2 (consultatieversie)

Paragraaf 3.5 (finale versie)

1	Onderdelen cliëntenonderzoek	a) De NVB merkt op dat de tekst mogelijk impliciet veronderstelt dat een instelling geen cliëntenonderzoek hoeft te verrichten, indien men gebruikmaakt van een introducerende instelling. Hier zou verduidelijkt kunnen worden dat de instelling niet zelf het volledige cliëntenonderzoek hoeft te verrichten. In dat kader is het de vraag of het cliëntenonderzoek bij een geïntroduceerde cliënt alleen ziet op identificatie en verificatie of ook op andere onderdelen van het cliëntenonderzoek.	a) DNB heeft deze reactie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.5. b) DNB verwijst naar het juridisch kader en de Q&A 'Kan bij introductie het risicoprofiel van de cliënt worden overgenomen van de introducerende instelling?' in paragraaf 3.5.	a) Ja b) Nee
---	------------------------------	---	--	-----------------

		b) Het Verbond interpreteert de tekst zo dat een instelling de facto niet kan afgaan op het cliëntenonderzoek door een introducerende instelling en vraagt of dat zo bedoeld is – of dat wordt bedoeld dat bij introductie wel bijvoorbeeld afgegaan kan worden op de identificatie en verificatie, maar dat het risicoprofiel niet kan worden meegenomen.		
2	Verantwoordelijkheid voor het cliëntenonderzoek	De NVB verzoekt om te vermelden dat dat eventuele fouten en nalatigheden in het uitgevoerde cliëntenonderzoek door een introducerende instelling niet voor rekening en risico komen van de accepterende instelling.	DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.5.	Nee
3	Verantwoordelijkheid en vastlegging	Het NCI mist verwijzingen naar specifieke wet- en regelgeving of eventuele beleidsuitingen die meer duidelijkheid geven over de verantwoordelijkheid voor de naleving van de verplichtingen van het cliëntenonderzoek en voor de vastlegging van dit onderzoek.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.5.	Ja
4	Over te dragen gegevens	De NVB vraagt DNB te verduidelijken welke gegevens uit het cliëntdossier van de cliënt overgedragen moeten worden van de introducerende instelling aan de accepterende instelling.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.5 en het juridisch kader in hoofdstuk 5.	Ja
5	Leunen op andere poortwachters	Het Verbond zou meer willen vertrouwen op de identificatie en verificatie van andere poortwachters, zoals banken.	DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.5.	Nee
6	Bescherming persoonsgegevens	Het Verbond vraagt of toestemming van de cliënt voor het introducerend cliëntenonderzoek ook nodig is als gegevens binnen een concern worden gedeeld en in de privacyverklaring die verwerking is opgenomen. De NVB stelt ook vragen over de al dan niet vereiste toestemming van de cliënt.	Het betreffende onderdeel is vervallen.	Ja
7	Controle procedures en maatregelen	De NVB vraagt om te verduidelijken of, indien een instelling altijd zelf volledig cliëntenonderzoek doet bij een	DNB heeft deze suggestie niet meegenomen.	Nee

		geïntroduceerde cliënt, de instelling dan ook nog bij de introducerende instelling Wwft-procedures en een accountantsverklaring moet opvragen en steekproefsgewijs de uitvoering van het cliëntenonderzoek moet beoordelen?		
Vereenvoudigd cliëntenonderzoek				
Paragraaf 3.3 (consultatieversie)			Paragraaf 3.2 (finale versie)	
1	Altijd uitvoeren cliëntenonderzoek	<p>a) VBIN geeft over de Q&A ‘Moet altijd cliëntenonderzoek plaatsvinden?’ aan dat deze voorbij gaat aan de situatie dat een incidentele transactie plaatsvindt waarbij geen cliëntenonderzoek gedaan hoeft te worden.</p> <p>b) De NVB doet de suggestie een verwijzing naar artikel 3 lid 2 Wwft in te voegen, waarmee duidelijk is dat het cliëntenonderzoek ook uitgevoerd moet worden bij laag risico. De NVB stelt voor om daarover een GP op te nemen.</p> <p>c) Voorts wijst de NVB erop dat de verwijzing naar artikel 5 lid 4 Wwft niet goed aansluit bij de tekst.</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de inleiding bij hoofdstuk 3.</p> <p>b) DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.3.</p> <p>c) Deze verwijzing in paragraaf 3.2 is vervallen. DNB verwijst naar de inleiding bij hoofdstuk 3.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Nee</p> <p>c) Ja</p>
2	Risico bij vergunninghoudende instelling	VBIN vraagt of bij de Q&A ‘Kan bij cliënten die zelf als instelling kwalificeren uitgegaan worden van een lager risico?’ duidelijker aangegeven kan worden dat het hebben van een vergunning een sterke indicator is van lager risico.	DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de Q&A ‘Vormen cliënten die zelf onder de Wwft vallen altijd een lager risico?’ in paragraaf 3.2.	Ja
3	Intensiteit en resultaat maatregelen	<p>a) HQ vraagt om nadere uitleg over wat de maatregelen zijn die in de GP ‘Intensiteit maatregelen afstemmen op risico’ worden toegepast, en waar het verschil in zit met reguliere maatregelen. LL, NVB vragen te verduidelijken hoe de maatregelen er uit kunnen zien bij vereenvoudigd cliëntenonderzoek, en wanneer die toegepast kunnen worden.</p> <p>b) Verbond vraagt te verduidelijken wat het onderzoek moet opleveren.</p>	<p>a) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p> <p>b) DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.2.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Nee</p>
4	Overheidsinstelling	a) NWB vraagt of kan worden aangegeven dat indien de cliënt een overheidsinstelling is, het afdoende is de specifieke	a) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de GP ‘Overheidsinstelling als cliënt’ in paragraaf 3.2.	<p>a) Ja</p> <p>b) Nee</p>

		registers waar deze geregistreerd zijn te raadplegen bij vereenvoudigd cliëntenonderzoek. b) Voorts vraagt NWB om 'overheidsinstelling' te definiëren.	b) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	
5	GP 'Gebruik risicofactoren'	De NVB vraagt te verduidelijken of de instelling in deze GP kan volstaan met een motivering bij de beoordeling dat een zakelijke relatie of transactie naar haar aard een lager risico op witwassen of financieren van terrorisme met zich brengt, of dat de instelling dit moet onderbouwen met bewijzen.	DNB verwijst naar de GP 'Beleid vereenvoudigd cliëntenonderzoek' in paragraaf 3.2.	Nee
6	GP 'Intensiteit maatregelen afstemmen op risico'	RQ geeft aan dat de tekst van deze GP suggereert dat vereenvoudigd cliëntenonderzoek bestaat uit transactiemonitoring en sanctiescreening en vraagt om verduidelijking. Verder lijkt de tekst aan te geven dat het verwachte transactieprofiel en referentiegroepen hierbij gebruikt moeten worden.	Het betreffende onderdeel is vervallen.	Ja
7	GP 'Vaststellen laag risico'	De NVB vraagt wat het betekent voor deze GP als er meerdere verzekeringen worden afgesloten voor een hogere totaalpremie, en of de begunstigde mee moet worden gewogen in het risico.	Het betreffende onderdeel is vervallen.	Ja
8	Q&A 'Welke factoren geven een indicatie van een potentieel laag risico?'	Het NCI geeft aan dat het gebruik van de term risicobeoordeling in deze Q&A de indruk kan wekken dat er een verschil is tussen de risicobeoordeling en het initiële cliëntenonderzoek.	DNB heeft deze reactie meegenomen en verwijst naar de inleiding bij hoofdstuk 3.	Ja
9	Beursgenoteerde vennootschap	Verbond vraagt of bij beursgenoteerde vennootschappen en instellingen ook altijd cliëntenonderzoek en een risicobeoordeling dient te plaats te vinden.	DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.2.	Nee
10	Q&A 'Kan bij beursgenoteerde cliënten altijd uitgegaan worden van een lager risico?'	De NVB merkt op dat de niet-cliëntgebonden risicofactoren genoemd in deze Q&A de geografische risicofactor omvat terwijl deze ook cliëntgebonden is.	DNB heeft de suggestie meegenomen en verwijst naar de GP 'Beursgenoteerde vennootschap als cliënt' in paragraaf 3.2.	Ja
Regulier cliëntenonderzoek				
Paragraaf 3.4 (consultatieversie)			Paragraaf 3.1 (finale versie)	

Identificatie van de cliënt en verificatie van de identiteit				
Paragraaf 3.4.1 (consultatieversie)			Paragraaf 3.1.1 (finale versie)	
1	eID-middel	<p>a) NVL vraagt of eID-middelen ook toegepast kunnen worden bij de wettelijke vertegenwoordiger of de tekenbevoegde.</p> <p>b) SP vraagt of ingegaan kan worden op de vraag of het gebruik van een eID-middel een instelling ontslaat van de verplichting een kopie van een identiteitsbewijs te bewaren</p>	<p>a) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p> <p>b) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft en verwijst naar het juridisch kader in hoofdstuk 5.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Nee</p>
3	Betrouwbare en onafhankelijke bron	VBIN merkt op dat de tekst meldt dat documentatie van bijvoorbeeld nutsbedrijven niet volstaat voor verificatie. Echter, de VBIN is van mening dat juist de documentatie van nutsbedrijven waardevol kan zijn in het kader van bijvoorbeeld het vaststellen van woonadres.	Het betreffende onderdeel is vervallen.	Ja
4	Verificatie op afstand	De NVB merkt op dat het lastig is vast te stellen of een eID-middel voldoet aan het niveau 'substantieel' of 'hoog'. Dat kan alleen met zekerheid worden vastgesteld voor middelen die zijn uitgegeven in het kader van een stelsel voor elektronische identificatie dat door een lidstaat is genotificeerd bij de Europese Commissie. Moet hieruit worden afgeleid dat alleen middelen waarvan de stelsels zijn genotificeerd, geschikt zijn voor de verificatie van de identiteit van een cliënt? In het document van DNB mist de nuancering dat wanneer een eID niet het proces van de EC heeft doorlopen, de kwalificatie geen formele status heeft.	DNB verwijst naar het juridisch kader bij paragraaf 3.1.1.	Nee
5	Verificatie identiteit	<p>a) De NVB ziet graag geëxpliciteerd dat niet alle benodigde gegevens van artikel 33 Wwft geverifieerd kunnen worden door middel van de documenten uit artikel 4 Uitvoeringsregeling Wwft. Dat staat de verificatie van de identiteit niet in de weg, maar betekent slechts dat voor</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie niet meegenomen, omdat deze niet in lijn is met de Wwft.</p> <p>b) DNB neemt dit standpunt niet mee, omdat dit niet in lijn is met de Wwft.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Nee</p> <p>c) Nee</p>

		<p>die gegevens van een andere bewijskracht moet worden uitgegaan.</p> <p>b) Ook wijst de NVB op de problematiek rond minderjarigen zonder eigen identiteitsbewijs. Op dit punt bestaat veel onduidelijkheid en discussie. Er moet voldoende rekening worden gehouden met de balans tussen de wettelijke verplichtingen en het risico dat wordt afgedekt met het vervullen daarvan. In situaties met een laag of midden risico zal een risicogebaseerde benadering moeten kunnen volstaan.</p> <p>c) Verder suggereert de NVB om een opmerking toe te voegen of een (niet-gecertificeerde) kopie van een identiteitsbewijs is toegestaan als verificatiemiddel.</p>	c) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	
6	iDIN	Het Verbond , SP en de NVB zien graag meer duidelijkheid omtrent verificatie op afstand en het gebruik van iDIN daarbij.	DNB doet geen beleidsuitingen over specifieke producten.	Nee
Uiteindelijk belanghebbende (UBO) & pseudo-UBO				
Paragraaf 3.4.2 (consultatieversie)			Paragraaf 3.1.4 (finale versie)	
1	Inleidende tekst	De NVB suggereert om de zinsnede " <i>en weten wie de cliënt aanstuurt en uiteindelijk profiteert van de dienstverlening</i> " dichter aan te laten sluiten bij wet ter voorkoming van een te ruime interpretatie.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de ratio in paragraaf 3.1.4.	Ja
2	Bepalen UBO in specifieke casus	ABS verzoekt om aan te geven welk onderdeel van het UBO-begrip uit het Uitvoeringsbesluit Wwft van toepassing is in een specifieke door ABS aangedragen casus.	DNB heeft deze suggestie niet meegenomen.	Nee
3	Vertrouwen op het handelsregister	<p>a) De NVB geeft aan dat instellingen bij vereenvoudigd cliëntenonderzoek moeten kunnen vertrouwen op het handelsregister.</p> <p>b) De NVB geeft dit ook aan ten aanzien van de verificatie van pseudo-UBOs.</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie niet meegenomen, omdat deze niet in lijn is met de Wwft.</p> <p>b) DNB heeft deze suggestie niet meegenomen, omdat deze niet in lijn is met de Wwft.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Nee</p>

4	GP 'UBO op grond van zeggenschap'	HQ en de NVB vragen wat 'belangrijke beslissingen' zijn als bedoeld in deze GP en hoe deze beslissingen beoordeeld moeten worden.	DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de GP 'UBO op grond van zeggenschap' in paragraaf 3.1.4.	Ja
5	Identificeren UBOs bij verschillende typen juridische entiteiten	<p>a) HQ vraagt hoe de UBOs bij verschillende juridische entiteiten of structuren bepaald moeten worden.</p> <p>b) Een respondent vraagt om in specifieke situaties aan te geven wie feitelijke zeggenschap heeft.</p> <p>c) DLL en de NVB vragen naar nadere uitleg over hoe de UBOs van overheidsinstellingen en staatsbedrijven dienen te worden geïdentificeerd.</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie deels meegenomen en verwijst naar bijvoorbeeld de GP 'UBO bij bedrijf in publieke handen' in paragraaf 3.1.4.</p> <p>b) DNB heeft deze suggestie deels meegenomen en verwijst naar bijvoorbeeld de GP 'UBO op grond van zeggenschap' in paragraaf 3.1.4.</p> <p>c) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP 'UBO bij bedrijf in publieke handen' in paragraaf 3.1.4.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Ja</p> <p>c) Ja</p>
6	UBOs bij beursgenoteerde vennootschappen	NVL en LL vragen of DNB kan aangeven of bij een grens van 75% vrij verhandelbare aandelen bij beursgenoteerde vennootschappen geen UBOs vastgesteld hoeven worden.	DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	Nee
7	Redelijke maatregelen	<p>a) NVL en een andere respondent vragen wat redelijke maatregelen zijn om de identiteit van de UBO te verifiëren.</p> <p>b) Het Verbond verzoekt in de GP 'UBO op grond van zeggenschap' te verduidelijken hoe de instelling de zeggenschap moet achterhalen.</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie deels meegenomen en verwijst naar de Q&A 'Moeten er altijd identiteitsbewijzen van UBOs opgevraagd worden om aan de verificatie-eis te kunnen voldoen?' en verschillende GPs over verificatie van de identiteit van de UBO in paragraaf 3.1.4.</p> <p>b) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Nee</p>
8	Pseudo-UBO	<p>a) DLL, NVB, Verbond, en een andere respondent plaatsen diverse opmerkingen omtrent de identificatie van pseudo-UBOs, waaronder of alle bestuurders aangemerkt moeten worden, op welk niveau deze aangemerkt dienen worden, en wat de vereisten zijn bij buitenlandse rechtsvormen.</p> <p>b) LL geeft aan dat verduidelijkt kan worden dat pseudo-UBOs niet risicorelevant zijn en wat de gevolgen daarvan zijn</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie deels meegenomen en verwijst naar het juridisch kader, de Q&A 'Op welk niveau moeten de pseudo-UBOs vastgesteld worden bij een gelaagde structuur?' en verschillende GPs in paragraaf 3.1.4.</p> <p>b) DNB heeft deze suggestie niet overgenomen. DNB verwijst naar de Q&A 'Op welk niveau moeten de</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Nee</p> <p>c) Ja</p>

		<p>voor het cliëntenonderzoek, zoals het niet hoeven vaststellen van de herkomst van het vermogen.</p> <p>c) Het NCI vraagt om het verschil tussen de UBO en de pseudo-UBO beter te duiden, omdat dit nu vanwege de volgorde van de Q&A/GP Wwft onduidelijk kan zijn.</p>	<p>pseudo-UBOs vastgesteld worden bij een gelaagde structuur?’ en verschillende GPs in paragraaf 3.1.4.</p> <p>c) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.4.</p>	
9	UBO-register juridische entiteiten	<p>a) LL merkt op dat DNB aangeeft dat bij laag risico het uittreksel uit het UBO-register als uitgangspunt kan worden genomen met daarna een verificatie, en vraagt of verduidelijkt kan worden hoe dit werkt bij midden risico.</p> <p>b) Voorts geeft LL aan dat het UBO-register thans niet beschikbaar is voor de meeste instellingen en geen terugmeldingen gedaan kunnen worden.</p> <p>c) Het Verbond en de NVB adviseren om het UBO-register expliciet te noemen in bepaalde Q&As, en het onderscheid tussen het UBO-register en het handelsregister scherp te houden.</p>	<p>a) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p> <p>b) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.4</p> <p>c) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar paragraaf 3.1.4.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Ja</p> <p>c) Ja</p>
10	UBO-register trusts en soortgelijke juridische constructies	De NVB adviseert te verduidelijken dat er twee UBO-registers zijn.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.4.	Ja
11	Terugmeldplicht UBO-register	De NVB vraagt op diverse plekken meer duiding te geven aan de terugmeldplicht bij het UBO-register.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.4.	Ja
12	UBO-verklaring	DLL vraagt om het gebruik van de UBO-verklaring toe te voegen als middel om UBOs te identificeren.	DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	Nee
13	Feitelijke zeggenschap bij natuurlijk persoon als client.	<p>a) Het Verbond vraagt in reactie op Q&A3.14 nader uit te werken wat de gevolgen zijn als een natuurlijk persoon feitelijke zeggenschap heeft over een ander natuurlijk persoon.</p> <p>b) De NVB geeft aan dat een natuurlijk persoon per definitie geen UBO heeft.</p>	<p>a) Het betreffende onderdeel is vervallen.</p> <p>b) Het betreffende onderdeel is vervallen.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Ja</p>

14	Inzicht in eigendoms- en zeggenschaps-structuur	<p>a) Het Verbond adviseert Q&A3.15 zo aan te passen dat duidelijk is dat instellingen altijd inzicht moeten verkrijgen in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur van de client.</p> <p>b) Ook adviseert het Verbond om meer uitleg te geven over de verwijzing naar het Basel Committee.</p> <p>c) NVB geeft aan dat het deel over verifiëren van de juridische status van de client onduidelijk is, en niet goed past bij de vraag.</p>	<p>a) DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.4.</p> <p>b) Het betreffende onderdeel is vervallen.</p> <p>c) Het betreffende onderdeel is vervallen.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Ja</p> <p>c) Ja</p>
15	Grens van 25% bij bepalen UBOs	<p>a) Het Verbond suggereert om op te nemen dat een instelling afhankelijk van het risico lagere percentages als uitgangspunt hanteert.</p> <p>b) NVB merkt op dat deze grens door het UBO-register en de markt worden gebruikt, en in lijn is met de wet.</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie niet meegenomen, omdat deze niet in lijn is met de (toelichting bij de) Wwft. DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.4.</p> <p>b) DNB heeft deze suggestie niet meegenomen, omdat deze niet in lijn is met de (toelichting bij de) Wwft. DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.4.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Nee</p>
16	Q&A ‘Wat als er geen UBOs kunnen worden vastgesteld of er twijfel bestaat?’	<p>a) Het Verbond vraagt of een instelling de dienstverlening altijd moet weigeren of beëindigen als er geen UBOs vastgesteld kunnen worden.</p> <p>b) De NVB stelt voor om een duidelijker onderscheid te maken tussen het terugvallen op pseudo-UBOs en het in het geheel niet kunnen vaststellen van UBOs.</p> <p>c) De NVB merkt ook op dat het begrip ‘moeilijkheden’ in deze Q&A suggereert dat de cliënt niet meewerkt of er geen informatie is, wat een reden zou zijn voor weigering.</p>	<p>a) DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.4.</p> <p>b) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.4.</p> <p>c) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.4.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Ja</p> <p>c) Ja</p>
17	GP ‘Risicogebaseerde invulling’	<p>a) Het Verbond adviseert deze GP te verduidelijken door indicatoren toe te voegen op grond waarvan twijfel kan bestaan.</p> <p>b) De NVB vraagt om verduidelijking van de terugmeldplicht.</p> <p>c) De NVB vraagt om verduidelijking van de aard van de verificatie en vraagt om nadere beschrijving van de aanvullende mitigerende maatregelen bij hoog risico ter identificatie van de UBO.</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de GP ‘Pseudo-UBO bij twijfel’ in paragraaf 3.1.4.</p> <p>b) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.4.</p> <p>c) DNB heeft DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Ja</p> <p>c) Nee</p>

18	GP 'Onderzoek naar UBOs'	Het Verbond vraagt om nadere duiding van het begrip 'aanvullende bronnen' zoals bedoeld in deze GP.	DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	Nee
19	GP 'Rol cliënt in complexe structuur'	De NVB geeft aan dat deze buiten het kader van de Wwft gaat en daarom minder geschikt is als voorbeeld.	DNB heeft deze suggestie meegenomen.	Nee
20	GP 'Eenvoudige structuur'	De NVB geeft aan dat in deze GP het aandelenbelang verduidelijkt kan worden.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP 'Identificatie en verificatie UBOs bij laag risico' in paragraaf 3.1.4.	Ja
21	GP 'Pseudo-UBO bij laag risico'	De NVB merkt bij deze GP op dat er geen noodzaak is tot verificatie van pseudo-UBOs omdat het handelsregister derdenwerking heeft. Daarbij verzoekt de NVB aan te geven dat het proces ook geldt bij midden risico.	DNB heeft deze suggestie niet meegenomen, omdat deze niet in lijn is met de (toelichting bij de) Wwft.	Nee
22	GP 'Optellen van belangen'	De NVB geeft aan dat het in afwachting van duidelijkheid van de Europese Commissie inzake parallelle UBO-structuren niet opportuun is om deze GP op te nemen. Verder vraagt de NVB meer uitleg te geven over de in de GP gebruikte rekenmethode.	DNB heeft deze suggestie niet meegenomen, omdat de Q&A/GP Wwft uitgaan van huidig recht.	Nee
23	GP 'Onderzoek naar UBOs'	a) De NVB doet de suggestie te verduidelijken dat enkele entiteiten in hoog risico jurisdicties zijn gevestigd. b) De NVB doet de suggestie om aan te geven dat het gebruik van een gewaarmerkt identiteitsbewijs een GP is.	a) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP 'UBOs in structuur met jurisdicties met een verhoogd risico' in paragraaf 3.1.4. b) DNB verwijst naar de GP 'UBOs in structuur met jurisdicties met een verhoogd risico' in paragraaf 3.1.4.	a) Ja b) Nee
24	GP 'Hoog risico en minderheids-aandeelhouders'	De NVB geeft aan dat deze GP conflicteert met Q&A3.16.	Het betreffende onderdeel is vervallen.	Ja
25	GP 'Beleid identificatie en verificatie UBO EU-clianten'	De NVB vraagt waarom de GP beperkt is tot EU-landen. Het kan ook gelden voor jurisdicties met een vergelijkbaar regime.	DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	Nee
26	Uitvragen UBO-gegevens en privacy	PF geeft aan dat instellingen vaak meer persoonsgegevens, zoals UBO-gegevens, vragen dan de Wwft voorschrijft. PF adviseert om aan te geven dat instellingen wel algemene	De belangenafweging tussen de Wwft en de AVG is op diverse plaatsen nader belicht, waaronder in paragraaf 1.4.1 en in hoofdstuk 5. Verder wordt in paragraaf 3.1.4 in	Nee

		informatie over de structuur en het aantal UBOs mogen opvragen, maar dat de verwerking van persoonsgegevens alleen mag indien er een wettelijke grondslag is, bijvoorbeeld wanneer de betrokkene UBO, vertegenwoordiger of cliënt is.	Q&As en GPs ingegaan op te verzamelen informatie in diverse gevallen.	
Vertegenwoordiging en stromanrisico				
Paragraaf 3.4.2 (consultatieversie)			Paragraaf 3.1.2 en 3.1.3 (finale versie)	
1	Q&A 'In hoeverre moet de instelling de vertegenwoordiger identificeren en diens identiteit verifiëren?'	<p>a) NWB, VBIN, het NCI, het Verbond en de NVB vragen om nadere uitleg over hoe de identiteit van vertegenwoordigers dient te worden geverifieerd en over de voorwaarde "<i>in voorkomend geval</i>" bij identificatie.</p> <p>b) VLK en de NVB geven aan dat de tekst geïnterpreteerd kan worden als een verplichting tot het identificeren en verifiëren van de identiteit van <i>alle</i> vertegenwoordigers, ook als deze geen contact hebben met de instelling.</p>	<p>a) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p> <p>b) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.2.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Ja</p>
2	GP 'Stromanrisico'	<p>a) Het Verbond doet de suggestie aan te geven dat bij een stromanconstructie ook een FIU-melding gedaan moeten worden.</p> <p>b) De NVB geeft aan dat indien vastgesteld wordt dat er sprake is van een onbevoegde vertegenwoordiging, dit zal moeten leiden tot de conclusie dat de relatie onacceptabel is.</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP 'Stromanrisico' in paragraaf 3.1.3.</p> <p>b) DNB verwijst naar paragraaf 3.6.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Nee</p>
3	Vertegenwoordiging door advocaat of ouders	De NVB vraagt om een GP die specifiek ziet op de situatie waarin de client vertegenwoordigd wordt door een ouder of een advocaat.	DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	Nee
Het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie				
Paragraaf 3.4.4 (consultatieversie)			Paragraaf 3.1.5 (finale versie)	
1	Omschrijving doel en aard	Het NCI en een andere respondent wijzen erop dat de uitleg over het doel en de beoogde aard beperkt blijft. Het NCI wijst met name op de beoogde aard van de zakelijke relatie niet alleen de beoogde toekomstige interactie, maar ook het	DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	Nee

		historische gedrag en de wijze waarop de client eerder van dienstverlening gebruik heeft gemaakt, bevat.		
2	Referentiegroepen	<p>a) Het NCI merkt op dat het begrip ‘referentiegroep’ niet wordt gedefinieerd en raadt aan om gebruik te maken van expliciete voorbeelden. De NVB adviseert ook om meer handvatten te geven ten aanzien van referentiegroepen.</p> <p>b) De NVB merkt ook op dat referentiegroepen dusdanig zouden moeten zijn ingedeeld dat het doel en de beoogde aard uniform zijn.</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP ‘Referentiegroepen voor het vaststellen van het doel en de beoogde aard’ in paragraaf 3.1.5.</p> <p>b) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP ‘Referentiegroepen voor het vaststellen van het doel en de beoogde aard’ in paragraaf 3.1.5.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Ja</p>
Bron van de middelen				
Paragraaf 3.4.5 (consultatieversie)			Paragraaf 3.1.6 (finale versie)	
1	Plaats in Q&A/GP Wwft	RQ merkt op dat de bespreking van de verplichting tot het doen van onderzoek naar de bron van middelen beter past in hoofdstuk 4 over de voortdurende controle. RQ vraagt of DNB het onderzoek naar de bron van middelen meer als onderdeel van het initiële cliëntenonderzoek ziet of meer als onderdeel van de transactiemonitoring?	Het onderzoek naar de bron van de middelen is zowel relevant in het kader van het initiële cliëntenonderzoek zoals beschreven in hoofdstuk 3 als in het kader van de voortdurende controle zoals beschreven in hoofdstuk 4. Aangezien het initiële cliëntenonderzoek in de Q&A/GP Wwft eerder aan bod komt dan de voortdurende controle, heeft DNB ervoor gekozen om in paragraaf 3.1.6 uitvoeriger stil te staan bij het onderzoek naar de bron van de middelen.	Nee
2	Terminologie	<p>a) Het NCI en de NVB merken op dat de Wwft een onderscheid maakt tussen de bron van de middelen en bron van het vermogen. Dit zijn twee verschillende vereisten.</p> <p>b) Ook bestaat er een onderscheid tussen het gehele vermogen en een deel hiervan. Het is denkbaar dat een deel van het vermogen voldoende verklaring biedt voor een bepaalde transactie en dus volstaat.</p>	<p>a) DNB verwijst naar paragrafen 3.1.6, 3.3.2 en 3.3.3.</p> <p>b) DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.6.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Nee</p>

3	Risicogebaseerde benadering voor vaststellen bron van middelen	<p>a) VBIN en de NVB vragen DNB om te verduidelijken dat de risicogebaseerde aanpak uitgangspunt is bij het vaststellen van de bron van de middelen bij PEPs.</p> <p>b) Het Verbond beveelt aan om in de Q&A/GP Wwft te benoemen dat bijvoorbeeld het doen van onderzoek naar de bron van de middelen minder voor de hand ligt of minder diepgaand gebeurt in geval van een PEP die een uitvaartverzekering of een overlijdensrisicoverzekering afsluit, of in het geval van een hypothecaire lening of (gewezen) deelnemer aan een verzekerde pensioenregeling die PEP is geworden.</p> <p>c) De NVB vraagt om voorbeelden van situaties waarin een onderzoek naar de bron van de middelen bij PEPs niet nodig is.</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.3.2.</p> <p>b) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.3.2. en naar de GP 'Vaststellen bron van middelen en vermogen bij laag risico' in paragraaf 3.3.2.</p> <p>c) DNB neemt deze suggestie niet over, omdat deze niet in lijn is met de Wwft.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Ja</p> <p>c) Nee</p>
4	Onderzoek bron middelen niet altijd nodig	<p>a) De NVB merkt op dat de bron van de middelen zo nodig dient te worden onderzocht, en niet in alle gevallen.</p> <p>b) Ook adviseert de NVB om te verwijzen naar andere beleidsuitingen die hiervoor indicatoren geven.</p>	<p>a) DNB verwijst naar paragraaf 3.1.6.</p> <p>b) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.6.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Ja</p>
5	GP 'Huurpenningen'	<p>De NVB meent dat in deze GP geen risicogebaseerde benadering wordt gehanteerd. In het voorbeeld wordt de herkomst van vermogen onderzocht om inzicht te krijgen in de middelen die bij de bank binnenkomen. Echter, de cliënt heeft gesteld dat de rekening gebruikt zal worden voor het ontvangen van huurpenningen. De middelen zijn derhalve afkomstig van derden. Het ligt daarom meer in de rede om risicogebaseerd onderzoek te doen naar zakelijke vastgoedactiviteiten rekening houdend met de Beleidsregel Integriteitbeleid ten aanzien van zakelijke vastgoedactiviteiten, om te beoordelen of nader onderzoek nodig is. Het enkele feit</p>	<p>De betreffende GP is vervallen.</p>	<p>Ja</p>

		dat de cliënt huurinkomsten ontvangt is nog geen reden om onderzoek te doen naar de herkomst van het vermogen.		
6	Het uitvoeren van een onderzoek naar de bron van middelen	HQ merkt op dat de GPs over het onderzoek naar de bron van de middelen algemeen van aard zijn en ziet graag meer guidance over hoe het onderzoek uit te voeren, hoe dit te analyseren en te beoordelen met daarbij een uiteenzetting van onderzoekstappen en de juiste vastlegging hiervan. Ook het Verbond zou graag meer voorbeelden zien.	DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	Nee
7	Bescherming persoonsgegevens	a) PF wijst erop dat in de praktijk instellingen onderzoeken uitvoeren die verder gaan dan nodig is. Dit is in strijd met de plicht tot dataminimalisatie op grond van de AVG. b) PF adviseert in een Q&A nadere duiding te geven aan de grenzen die een instelling in acht moet nemen bij het onderzoek naar de bron van de middelen.	a) DNB is niet de bevoegde autoriteit voor het doen van beleidsuitingen over de AVG. b) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	a) Nee b) Nee
Omgang met politiek prominente personen (PEPs)				
Paragraaf 3.5 (consultatieversie)			Paragraaf 3.3.2 (finale versie)	
1	Lijst politiek prominente functies	a) Een respondent wijst op de lijst 'Prominente publieke functies in de definitie van politiek prominente personen' op de website van de Belastingdienst. Hier worden geen bedrijven in Nederland in genoemd. De respondent vraagt of uit het feit dat bijvoorbeeld de NS en ABN AMRO niet als staatsbedrijven aangemerkt worden, opgemaakt kan worden dat dit ook geldt voor buitenlandse bedrijven waar de staat de enige aandeelhouder is. b) De NVB vraagt of de bovengenoemde lijst gehandhaafd blijft in het kader van staatsbedrijven, nu er in Nederland geen bedrijven zijn die aan de definitie van 'staatsbedrijf' voldoen.	a) DNB is niet de bevoegde autoriteit voor het doen van uitspraken over de lijst van de Belastingdienst en verwijst voor wat betreft het vaststellen van buitenlandse PEP's naar de 'GP – Beleid PEP-screening'. b) DNB is niet de bevoegde autoriteit voor het doen van uitspraken over de lijst van de Belastingdienst. c) DNB kan niet ingaan op specifieke casussen en is niet de bevoegde autoriteit om te bepalen of er in een specifiek geval sprake is van een staatsbedrijf.	a) Nee b) Nee c) Nee

		c) CF vraagt aan de hand van een specifieke casus om nadere uitleg van het begrip staatsbedrijf.		
2	PEP-definitie	a) Het Verbond suggereert om te benoemen wie tot de naaste familie worden gerekend en dat ook naaste geassocieerden een rol spelen. b) De NVB suggereert om in de PEP-definitie beter tot uiting te laten komen dat een familielid of naast geassocieerde niet een PEP is, maar op wie wel de PEP-regels moeten worden toegepast.	a) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.3.2. b) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.3.2.	a) Ja b) Ja
3	PEP-periode	Het Verbond suggereert om toe te lichten wat zou kunnen leiden tot een langere termijn dan 12 maanden.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.3.2.	Ja
4	PEP-lijsten	a) Het Verbond suggereert om aan te geven hoe lokale PEP-lijsten moeten worden gezien, voorbeelden te geven en aandacht te schenken aan de Nederlandse definitie van PEPs in relatie tot buitenlandse definities van PEPs en of bij hogere risico's altijd de buitenlandse definitie of lokale lijst gebruikt moet worden. b) De NVB acht de GP 'Actuele PEP-lijsten' niet risicogebaseerd. Het zou impliceren dat men niet mag vertrouwen op de leverancier.	a) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft. b) Het betreffende onderdeel is vervallen.	a) Nee b) Ja
5	Geen PEP-check	SP vraagt of kan worden ingegaan op situaties waarbij een PEP-check niet van toepassing is omdat er sprake is van een klein krediet met zeer lage risico's.	DNB heeft deze suggestie niet meegenomen, omdat deze niet in lijn is met de Wwft.	Nee
6	PEP-screening	a) VVA is van oordeel dat vermogensbeheerders die gebruik maken van een depotbank voor hun beleggingsdienstverlening ofwel (i) niet onderworpen worden aan de verplichting tot screening van cliënten tegen de PEP-lijsten (bijvoorbeeld middels de verstrekking van een ontheffing) indien deze screening wordt verricht	a) DNB is niet de bevoegde autoriteit voor het doen van beleidsuitingen over vermogensbeheerders. b) De Sanctiewet 1977 valt buiten de reikwijdte van de Q&A/GP Wwft.	a) Nee b) Nee

		<p>door de depotbank, dan wel (ii) dat deze verplichting uitbesteed mag worden aan de depotbank. Omdat de verplichting in principe rust op beide partijen is dit dubbel werk zonder toegevoegde waarde.</p> <p>b) VVA ziet een parallel met de sanctieregelgeving, waarbij onder de voorgenomen nieuwe regelgeving screening tegen sanctielijsten kan worden uitbesteed – in dezelfde zin haalt VVA een rapportage van de AFM aan.</p>		
7	PEP aanwezig in de structuur	NVL verzoekt om te verduidelijken dat een PEP in de structuur van een cliënt een risicoverhogende factor is en er niet per se toe leidt dat de cliënt een hoog risico cliënt is.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de Q&A 'Vormen PEPs per definitie een hoog risico?' in paragraaf 3.3.2.	Ja
8	Risicoclassificatie	<p>a) NVL vraagt of alle PEPs een hoog risico vormen, en PF merkt op dat PEPs niet per definitie als hoog risico worden beschouwd.</p> <p>b) Het NCI vraagt om te verduidelijken of instellingen PEPs ook een lager risico mogen en kunnen toekennen.</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de Q&A 'Vormen PEPs per definitie een hoog risico?' in paragraaf 3.3.2.</p> <p>b) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de Q&A 'Vormen PEPs per definitie een hoog risico?' in paragraaf 3.3.2.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Ja</p>
9	Verscherpte controle bij PEP	<p>a) NVL vraagt wat DNB verstaat onder verscherpte controle.</p> <p>b) Een respondent vraagt of de voortdurende verscherpte controle ook noodzakelijk is bij PEPs die geen hoog risico vormen.</p> <p>c) LL beveelt aan om te verduidelijken dat als een PEP niet leidt tot een hoger risico cliënt, aanvullende maatregelen voor de PEP niet verplicht zijn.</p> <p>d) Het Verbond suggereert om toe te voegen dat het de instelling risicogebaseerd vrij staat om per PEP de diepgang van het onderzoek te variëren. De NVB benadrukt ook het belang van een risicogebaseerde benadering.</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP 'Verscherpte controle bij PEPs en HRTCs' in paragraaf 4.1.1</p> <p>b) DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.3.2.</p> <p>c) DNB heeft deze suggestie niet meegenomen, omdat deze niet in lijn is met de Wwft.</p> <p>d) DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.3.2.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Nee</p> <p>c) Nee</p> <p>d) Nee</p>

10	Goedkeuring hoger leidinggevend personeel	Voor het aangaan of voortzetten van de zakelijke relatie of het verrichten van de transactie, is de toestemming vereist van een persoon die deel uitmaakt van het hoger leidinggevend personeel van de instelling. De NVB beveelt aan om te verduidelijken dat de instelling hiervoor een approval framework kan inrichten.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP 'Toestemming hoger leidinggevend personeel' in paragraaf 3.3.2.	Ja
11	PEP en pseudo-UBO	DLL geeft aan dat onderzoek naar de bron van het vermogen bij een pseudo-UBO die PEP is meestal niets toevoegt en vraagt om te verduidelijken wanneer een dergelijk onderzoek vereist is voor een pseudo-UBO en waarom.	DNB verwijst naar het juridisch kader van paragraaf 3.3.2.	Nee
12	GP 'Meerdere methoden om PEP te bepalen'	De NVB suggereert om meer handvatten te geven voor het bepalen van PEPs en vraagt in welke gevallen de verschillende methoden nodig zijn.	DNB verwijst naar de GP 'Beleid PEP-screening' in paragraaf 3.3.2.	Nee
13	GP 'Oog voor de cliënt'	De NVB vindt het niet aan instellingen om uitleg te geven over wettelijke bepalingen aan cliënten, maar aan de overheid.	DNB heeft de suggestie niet meegenomen. De GP geeft een manier om met potentiële weerstand, die in de praktijk wordt gesignaleerd, om te gaan. De ervaring is dat een begrijpelijke uitleg helpt. Hierbij speelt mee dat cliënten primair met deze verplichtingen in contact komen via de instelling.	Nee
14	PEP en grondrechten	<p>a) PF geeft aan niet te begrijpen waarom de beschreven aanvullende maatregelen nodig zijn en ook niet waarom bij laag risico PEPs die extra maatregelen nog twaalf maanden moeten worden gecontinueerd als de cliënt of de UBO niet langer PEP is.</p> <p>b) PF stelt dat deze maatregelen op gespannen voet met financiële grondrechten van betrokkenen staan, en vraagt DNB waarom zij dit niet aankaart.</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie niet meegenomen, omdat deze niet in lijn is met de Wwft.</p> <p>b) Deze suggestie is niet meegenomen. De beleidsuiting geeft nadere uitleg over de toepassing van de Wwft. De suggestie gaat buiten de reikwijdte van deze beleidsuiting. Wel wordt in deze beleidsuiting voortdurend gewezen op het belang van een risicogebaseerde toepassing van de Wwft-verplichtingen.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Nee</p> <p>c) Nee</p>

		c) PF meent dat GP ‘Gebruik waarschuwingssignalen’ over gebrekkige of inconsistente informatie financiële discriminatie in de hand kan werken.	c) Deze suggestie is niet meegenomen. De GP beschrijft de situatie waarin signalen over de cliënt aanleiding kunnen zijn om het risico te heroverwegen. Dit sluit aan bij de risicogebaseerde benadering van de Wwft.	
Omgang met hoogrisicolanden (HRTC)				
Paragraaf 3.6 (consultatieversie)			Paragraaf 3.3.3 (finale versie)	
1	Definitie transactie en leesbaarheid	HQ vraagt naar de definitie van transactie en geeft aan dat dit onderdeel moeilijk leesbaar is.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.1 en het juridisch kader in paragraaf 4.1.	Ja
2	Verhouding tot voortdurende controle	a) RQ geeft aan dat sommige onderdelen beter passen bij voortdurende controle dan clientacceptatie. b) De NVB geeft aan dat de paragraaf beperkt is tot HRTCs. Dit in tegenstelling tot de GP ‘Hoog-risicogebaseerde jurisdicties’ uit het hoofdstuk over de voortdurende controle.	a) Het verscherpte cliëntenonderzoek bij HRTC is zowel relevant in het kader van het initiële cliëntenonderzoek zoals beschreven in hoofdstuk 3 als in het kader van de voortdurende controle zoals beschreven in hoofdstuk 4. DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de GP ‘Verscherpte controle bij PEPs en HRTCs’ in paragraaf 4.1.1 en de GP ‘Toeristische uitgaven’ in paragraaf 4.1.4. b) DNB heeft de suggestie meegenomen en verwijst naar de GP ‘Jurisdicties met een verhoogd risico’ in paragraaf 4.1.1.	a) Ja b) Ja
3	Verhouding tot privacyregels en discriminatie	a) Het Verbond en PF merken op dat natuurlijke personen die de nationaliteit van een HRTC hebben, problemen ervaren met instellingen. Het risico bestaat dat instellingen deze cliënten discrimineren op basis van hun nationaliteit. b) Het Verbond merkt verder op dat als een natuurlijke persoon transacties verricht in of naar een HRTC, dit onnodige inbreuken op de privacy kan opleveren omdat alle individuele transacties worden gecontroleerd.	a) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de Q&A ‘Vereist de Wwft dat verscherpt cliëntenonderzoek wordt gedaan als de cliënt een natuurlijk persoon is afkomstig uit een HRTC?’ in paragraaf 3.3.3. b) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de GP ‘Toeristische uitgaven’ in paragraaf 4.1.4.	a) Ja b) Ja
4	Verhouding tot de NVB Industry Baseline	De NVB merkt op dat de Q&A/GP Wwft minder ruimte lijkt te bieden voor een risicogebaseerde aanpak dan de NVB Industry Baseline. Enkele aspecten uit de NVB Industry Baseline worden	DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de GP ‘Raamwerk voor goedkeuring hoger	Ja

		niet op dezelfde wijze benoemd in de Q&A/GP Wwft, zoals het kunnen volstaan met bureauonderzoek, het gebruik van bepaalde drempels en het senior management approval framework.	leidinggevend personeel' in paragraaf 3.3.3 en de GP 'Toeristische uitgaven' in paragraaf 4.1.4.	
5	Aanpassing lijst Europese Commissie	De NVB vraagt wat het betekent voor de verscherpte onderzoeksmaatregelen op bestaande dossiers als een land van de lijst van de Europese Commissie gehaald wordt of juist erop wordt geplaatst.	DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.3.3.	Nee
Verscherpt cliëntenonderzoek en naar aard hoger risico				
Paragraaf 3.7 (consultatieversie)			Paragraaf 3.3 en paragraaf 3.3.1 (finale versie)	
1	Wanneer hoog risico	<p>a) HQ signaleert dat dit een belangrijk onderdeel is. Op een aantal punten vindt HQ verduidelijking en concretisering wenselijk, bijvoorbeeld wanneer er sprake is van hoog risico en wanneer er verscherpt onderzoek moet plaatsvinden.</p> <p>b) Een respondent vraagt of een dochtermaatschappij in een HRTC met een moeder in een laag risico land als een lager risico kan worden beschouwd.</p> <p>c) De NVB ziet dat het document benadrukt dat het doen van verscherpt cliëntenonderzoek in sommige gevallen onnodig is en ongewenste effecten kan hebben en ziet graag Q&As of GPs die eenvoudigere maatregelen verduidelijken.</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.3.</p> <p>b) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p> <p>c) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Nee</p> <p>c) Nee</p>
2	Dienstverlening op afstand	<p>a) NWB en de NVB vragen te specificeren wat onafhankelijke en betrouwbare bronnen zijn.</p> <p>b) De NVB vraagt een GP op te nemen over het gebruik van de overheidsalmanak, websites van provincies, gemeenten en waterschappen bij Nederlandse overheidsinstellingen.</p> <p>c) LL vindt nadere richtsnoeren van DNB gewenst ten aanzien van de vraag welke risicogebaseerde maatregelen bij identificatie op afstand genomen kunnen worden.</p>	<p>a) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p> <p>b) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p> <p>c) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p> <p>d) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.1.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Nee</p> <p>c) Nee</p> <p>d) Ja</p> <p>e) Nee</p>

		<p>d) Ook beveelt LL aan om naar de relevante richtlijnen van de EBA te verwijzen.</p> <p>e) Daarnaast vindt LL dat verduidelijking gewenst is waar het gaat om verificatie via videoconference waarbij de cliënt zijn of haar identiteitsbewijs presenteert ter verificatie van de identiteit op afstand. LL meent dat dit een toegestane methode is voor de verificatie van de identiteit van de cliënt (of in voorkomend geval: de UBO of de vertegenwoordiger van de cliënt). Het Verbond ziet graag een GP opgenomen over dit onderwerp.</p>	e) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	
3	Sectoren	<p>LL merkt op dat in de diverse Q&As en GPs is opgenomen dat de aard en diepgang van het cliëntenonderzoek afhankelijk zijn van de risicobeoordeling door de instelling van de cliënt. De consultatieversie geeft te weinig concrete handvatten voor de risicocategorisering van cliënten door de instelling. Ter illustratie wijst LL op de opmerking dat algemeen bekend is dat bepaalde sectoren kwetsbaarder zijn voor integriteitsrisico's en daarmee een hoger integriteitsrisicoprofiel hebben. Een niet-limitatieve opsomming van deze sectoren – dan wel enkele voorbeelden ter illustratie van sectoren waarvan DNB meent dat deze een hoger integriteitsrisicoprofiel hebben – ontbreekt echter. Het NCI en het Verbond vinden het wenselijk als DNB ten minste zou verwijzen naar een beleidsdocument waarin deze sectoren expliciet worden benoemd. De NVB verwijst nog naar de DNB Beleidsregel Integriteitbeleid ten aanzien van zakelijke vastgoedactiviteiten.</p>	<p>DNB heeft deze suggesties gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de Q&A 'Kan een hele sector of een groep cliënten met verhoogde integriteitsrisico's automatisch als onacceptabel risico worden gecategoriseerd?' in paragraaf 3.3.1.</p>	Ja
4	Acceptatie beperken tot bepaalde sectoren	<p>a) Het Verbond merkt op dat een instelling op grond van eigen beleid (dus niet op basis van de Wwft) mag besluiten bepaalde sectoren niet te verzekeren. Die verduidelijking is gewenst. Een regionale verzekeraar verzekert niet buiten die regio. Een verzekeraar die zich richt op medici, is niet toegankelijk voor andere beroepen. De NVB vraagt of een instelling op basis van een commerciële focus bepaalde</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de Q&A 'Kan een hele sector of een groep cliënten met verhoogde integriteitsrisico's automatisch als onacceptabel risico worden gecategoriseerd?' in paragraaf 3.3.1.</p> <p>b) DNB verwijst naar de Q&A 'Kan een hele sector of een groep cliënten met verhoogde integriteitsrisico's</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Nee</p>

		sectoren kan weigeren. Vanuit contractsvrijheid moet dat mogelijk zijn. Alleen mag een categorische uitsluiting niet van een groep cliënten op grond van het risico op witwassen en financieren van terrorisme. b) De NVB merkt op dat een beperkter acceptatiebeleid van een instelling te rechtvaardigen is, gelet op de mate waarin de instelling in staat is om de ML-, TF- en sanctierisico's van deze specifieke kenmerken van cliënten te beheersen. Te denken valt aan instellingen die - gelet op mogelijke OFAC-sancties vanwege een moeilijk te herkennen VS-element - een strikter sanctiebeleid hanteren en daarmee een cliëntgroep met specifieke kenmerken (bijv. zaken met Cuba) uitsluiten.	automatisch als onacceptabel risico worden gecategoriseerd?' in paragraaf 3.3.1.	
5	Risico's op basis van de cliëntstructuur	DLL , het Verbond , de NVB en NVL maken bezwaar tegen de GP waarin een instelling een structuur met meer dan twee lagen aanmerkt als complex. Het gaat te ver dat alle structuren met meer dan twee lagen aangemerkt zouden worden als mogelijk complex.	De betreffende GP is vervallen.	Ja
6	Risico's uit hoofde van corruptieniveau	De NVB geeft aan dat in een van de GPs een instelling een cliënt als hoog risico kwalificeert op grond van vestiging in een HRTC of in een land met een significant corruptieniveau. Dit betreft echter een indicator.	De betreffende GP is vervallen. DNB verwijst voor verscherpt cliëntenonderzoek bij HRTC naar paragraaf 3.3.3.	Ja
7	Verzamelen aanvullende informatie	De NVB merkt op dat een van de GPs ziet op het verzamelen van aanvullende informatie, waaronder informatie over de reputatie van de cliënt en van de UBOs, alsmede van personen waarmee deze geassocieerd worden. Hoe wordt een instelling geacht dit te weten, los van eventuele adverse media hits? Er worden geen lijsten van geassocieerde personen bijgehouden, wat ook niet aan banken is.	De betreffende GP is vervallen.	Ja
8	Contant geld	a) PF stelt dat het bestaan van contant geld vanuit privacy-perspectief een groot goed is. Contant geld is een wettig betaalmiddel, waarvan het legitieme gebruik niet gehinderd mag worden. Tegelijk suggereert DNB in veel	a) DNB heeft deze opmerking gedeeltelijk meegenomen. DNB heeft een Q&A en enkele GPs in onder meer paragraaf 2.1.2, 3.1.6, 3.3.1 en 4.1.3 toegevoegd over het gebruik van contant geld.	a) Ja b) Ja

		<p>beleidsuitingen dat contant geld een verhoogd risico met zich brengt. Het gebruik van contant geld door particulieren zou naar mening van PF geen (mede) risico-indicator mogen zijn voor een potentieel hoog risico op witwassen. Het kwalificeren van cliënten als (hoog) risico mede omdat zij regelmatig cash gebruiken en/of vaker cash gebruiken dan de gemiddelde cliënt, komt met mogelijk impactvolle gevolgen voor de desbetreffende cliënt. Hiermee worden cliënten die hechten aan het gebruik van contant geld vanwege bijvoorbeeld hun privacy ten onrechte bij voorbaat in het verkeerde hoekje geplaatst. PF ziet voorshands geen legitieme reden waarom deze potentiële negatieve impact opweegt tegen het principe dat contant geld een wettig betaalmiddel is dat voor eenieder beschikbaar moet zijn.</p> <p>b) De NVB vraagt om een verduidelijking over het gebruik van cash, en vraagt o.a. wanneer is voldaan aan de maatstaf van aanvullend onderzoek. Ook vindt de NVB dat het onderwerp contant geld uitgebreider aan de orde moet komen. Uit diverse sectorgesprekken (o.a. met de horeca, juweliers, detailhandel en autohandel) is gebleken dat het risico op witwassen en financieren van terrorisme verbonden aan cash een terugkerend thema, en soms zelfs het enige struikelblok, is. Daarom verzoekt de NVB om meer relevante Q&As en GPs met o.a. voorbeelden van mitigerende maatregelen. De NVB noemt enkele situaties die in de praktijk voorkomen, zoals dat retailers in de oostelijke grensregio contant geld dienen te beperken, terwijl Duitsland en Oost-Europa andere gebruiken kennen ten aanzien van contant geld. Een ander voorbeeld is dat detaillisten omzetpieken kennen (o.a. rond Kerst, Valentijn of tijdens een specifieke actie) in plaats van een constante</p>	<p>b) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen. DNB heeft een Q&A en enkele GPs in onder meer paragraaf 2.1.2, 3.1.6, 3.3.1 en 4.1.3 toegevoegd over het gebruik van contant geld.</p>	
--	--	--	--	--

		stroom. Deze transactiepatronen zijn de aanleiding voor cliëntenonderzoek.		
Risicoprofiel				
Paragraaf 3.8 (consultatieversie)			Vervallen (finale versie)	
1	Positionering	<p>a) RQ merkt op dat verschillende passages beter bij het onderdeel over voortdurende controle passen in plaats van cliëntacceptatie.</p> <p>b) Verder vraagt RQ of het vastleggen en bepalen van het transactieprofiel (bijvoorbeeld op basis van referentiegroepen) als onderdeel van de clientacceptatie gedaan moet worden (en dus vooraf), of als onderdeel van de voortdurende controle of als een subonderdeel van transactiemonitoring?</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de Q&A 'Moet een instelling per cliënt een risicoprofiel toekennen?' in paragraaf 3.6, naar de inleiding bij hoofdstuk 4, het juridisch kader en diverse GPs in paragraaf 4.1, en het juridisch kader en de ratio in paragraaf 4.3. Daarmee is paragraaf 3.8 uit de consultatieversie komen te vervallen.</p> <p>b) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft. DNB verwijst naar de GPs 'Referentiegroepen bij transactiemonitoring' en 'Verwachte transactieprofiel' in paragraaf 4.1.1.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Nee</p>
2	Definitie	<p>a) Het Verbond suggereert om het onderscheid toe te lichten tussen het risicoprofiel en de risicocategorie. Meerdere profielen kunnen eenzelfde risicocategorie hebben.</p> <p>b) De NVB signaleert dat het risicoprofiel verward lijkt te worden met het transactieprofiel, waar het gaat over referentiegroepen. Referentiegroepen worden gebruikt om een verwacht transactieprofiel (ETP) te bepalen.</p>	<p>a) Het betreffende onderdeel is vervallen.</p> <p>b) DNB heeft deze suggestie meegenomen. De betreffende Q&A is vervallen. DNB verwijst naar de GP 'Verwachte transactieprofiel' in paragraaf 4.1.1.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Ja</p>
3	Meer voorbeelden	HQ ziet graag meer voorbeelden met betrekking tot het identificeren en mitigeren van risico's.	DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	Nee
Vastleggen van gegevens, bewaarplicht en bescherming persoonsgegevens				
Paragraaf 3.9 (consultatieversie)			Hoofdstuk 5 (finale versie)	
1	Vastleggen kopie identiteitsbewijs	<p>a) De NVB wijst erop dat er op grond van artikel 33 Wwft geen verplichting is om kopieën van identiteitsbewijzen in een cliëntendossier vast te leggen.</p> <p>b) Het Verbond wijst op een uitspraak van het Kifid waarin wordt gesteld dat een kopie van een identiteitsbewijs zonder</p>	<p>a) Het betreffende onderdeel is vervallen.</p> <p>b) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Nee</p>

		bewerkingen opgeslagen moet worden voor verificatiedoeleinden.		
2	Vastleggen BSN	De NVB wijst erop dat er wet- en regelgeving is die – anders dan de Wwft – instellingen wél verplicht tot het vastleggen van het BSN. De huidige formulering van de Q&A ‘Welke documenten en gegevens moeten worden vastgelegd?’ lijkt weer te geven dat banken geen BSN mogen opvragen.	Het betreffende onderdeel is vervallen.	Ja
3	Vastlegging gegevens	a) Volgens NVL gaat de Q&A/GP Wwft verder dan de Wwft door op te nemen dat ook alle communicatie en gespreksverslagen vastgelegd dienen te worden onder artikel 33 Wwft. b) PF acht de Q&A/GP Wwft weinig behulpzaam. DNB zou de burgers meer inzicht moeten geven in wat men kan verwachten.	a) Het betreffende onderdeel is vervallen. b) DNB heeft (vooralsnog) geen nadere beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	a) Ja b) Nee
4	Bewaartermijnen	a) Het Verbond vraagt of de bewaartermijn (gedurende vijf jaar na het uitvoeren van desbetreffende transactie) ook geldt voor meldingen die door FIU als verdacht werden aangemerkt. b) PF ziet dat de wettelijke bewaartermijn is gesteld op minimaal vijf jaar na het beëindigen van de relatie of na het uitvoeren van de transactie. PF is bezorgd dat bij de langdurige relaties die bij instellingen vaak voorkomen, te veel gegevens langdurig worden bewaard. In het kader van de plicht tot dataminimalisatie en gegevensbescherming adviseert PF dat het bewaren van persoonsgegevens die zijn verzameld tijdens het cliëntenonderzoek en die ouder zijn dan vijf jaar, wordt beperkt tot de hoogst noodzakelijke gegevens, rekening houdend met het risicoprofiel van de cliënt. PF adviseert DNB om – in overleg met de AP – nadere duiding te geven aan de naleving van deze verplichting.	a) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft. b) DNB verwijst naar het juridisch kader in hoofdstuk 5. en de GP ‘Afweging van belangen.’ Verder is in diverse onderdelen van deze beleidsuiting nadere aandacht besteed aan het meewegen van andere belangen, zoals privacy.	a) Nee b) Ja
5	Bewaarplicht richt zich tot instellingen	PF wijst erop dat de bewaarplicht ziet op instellingen, niet op burgers. Instellingen vragen in het kader van de Wwft soms gegevens op bij hun cliënten over transacties lang na afloop van	DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de GP ‘Onderbouwing bron van middelen’ in paragraaf 3.1.6.	Ja

		bijvoorbeeld de fiscale bewaartermijn. Deze cliënten zijn soms niet meer in het bezit hiervan. PF adviseert om duidelijk te maken dat instellingen zich redelijk opstellen bij het vragen van informatie over transacties uit het verleden, waarbij instellingen voor natuurlijke personen (maximaal) terug kunnen gaan naar vijf jaar voor een bepaalde transactie en aansluiten bij de fiscale bewaartermijn.		
Binnen risicotolerantie?				
Paragraaf 3.10 (consultatieversie)			Vervallen (finale versie)	
1	Inleiding	a) De NVB merkt op dat de inleiding het niet heeft over bredere integriteitsrisico's. b) Voorts merkt de NVB op dat de beleidsuiting spreekt over 'risicotolerantie' in plaats van 'risk appetite'.	a) De inleiding is vervallen. b) Het Nederlandse 'risicotolerantie' wordt gehanteerd in plaats van het Engelstalige 'risk appetite'.	a) Ja b) Nee
2	Q&A 'Op welke wijze vindt de afweging plaats of de cliënt binnen de risicotolerantie valt?'	De NVB vraagt hoe deze Q&A zich verhoudt tot het voorkomen van onnodige de-risking.	DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de GP 'Beleid risicotolerantie' in paragraaf 2.1.2.	Ja
3	Q&A 'Moet een instelling elk risico op betrokkenheid bij witwassen of financieren van terrorisme uitsluiten?'	De NVB geeft aan dat de suggestie wordt gewekt dat het de taak is van de instelling om het risico op witwassen of financieren van terrorisme uit te sluiten.	DNB verwijst naar de Q&A 'Moet een instelling elk risico op betrokkenheid bij witwassen of financieren van terrorisme uitsluiten?' in paragraaf 2.1.2.	Nee
4	Q&A 'Bepaalt DNB welke cliënten wel of niet aangenomen kunnen worden?'	De NVB doet de suggestie een verwijzing naar de Payment Accounts Directive op te nemen.	De betreffende Q&A is vervallen.	Ja
5	GP 'Buiten risicotolerantie'	a) De NVB doet de suggestie de verwijzing naar een Europees belastingparadijs in de GP te wijzigen naar een verwijzing naar de EU-lijst van niet-coöperatieve jurisdicties op belastinggebied.	a) DNB heeft de suggestie deels meegenomen en verwijst naar de GP 'Buiten risicotolerantie' in paragraaf 3.6.	a) Ja b) Ja

		b) Verder geeft de NVB aan dat niet duidelijk is of waarom de client buiten de risicotolerantie van de instelling valt en welke factoren daarbij meespelen.	b) DNB heeft de opmerking meegenomen en verwijst naar de GP 'Buiten risicotolerantie' in paragraaf 3.6.	
6	GP 'Beleid risicotolerantie'	De NVB geeft aan dat de passage die ziet op de onnodig complexe structuur zonder bedrijfseconomische verklaring niet in lijn lijkt te zijn met recente rechtspraak. In meer algemene zin is voor beëindiging van de relatie onvoldoende oog voor de stand van jurisprudentie en de mate waarin het lastig is afscheid te nemen van de cliënt. Het risico is dat instellingen vast zitten tussen het kader van DNB en de rechtspraak.	Het betreffende onderdeel is vervallen.	Ja
Mogelijkheid tot aangaan zakelijke relatie met of transactie verrichten voor cliënt (Accepteren en toekennen niveau van beheersing)				
Paragraaf 3.11 en 3.13 (consultatieversie)			Paragraaf 3.6 (finale versie)	
1	GP 'Aanvullende maaregelen'	a) HQ vraagt om meer sectorspecifieke voorbeelden in deze GP. b) Het Verbond vraagt nader te duiden of sprake is van een eerstelijns of tweedelijns compliancefunctie in deze GP, en geeft aan dat het goed zou zijn om in dit geval goedkeuring van het hoger leidinggevend personeel te vragen.	a) DNB heeft (vooralnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft. DNB verwijst naar de GP 'Beleid aanvullende maatregelen' in paragraaf 2.1.2. b) DNB heeft (vooralnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft. DNB verwijst naar de GP 'Beleid aanvullende maatregelen' in paragraaf 2.1.2.	a) Nee b) Nee
2	Q&A 'In hoeverre mag een instelling een cliënt accepteren voordat het cliëntenonderzoek is uitgevoerd?'	a) Het NCI doet de suggestie nader aan te geven welke uitzonderingen er zijn op de hoofdregel dat het cliëntenonderzoek plaatsvindt voorafgaand aan het aangaan van de zakelijke relatie of het verrichten van een incidentele transactie. b) De NVB geeft aan dat de tweede bullet in deze Q&A onuitvoerbaar is voor bemiddelaars in levensverzekeringen en vraagt of de derde bullet ook ziet op het ontvangen van transacties.	a) De betreffende Q&A is vervallen. DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.6. b) De betreffende Q&A is vervallen.	a) Ja b) Ja
3	Toegang betalingsverkeer	PF merkt op dat de beleidsuiting aandacht besteed aan het weigeren of opzeggen van cliënten, maar dat het ook van belang is dat aandacht wordt besteed aan toegang tot het betalingsverkeer, zoals een basisbankrekening. Voorbeelden	DNB heeft deze suggestie meegenomen en heeft op diverse plekken in de Q&A/GP Wwft nadere aandacht besteed aan het belang van toegang tot het betalingsverkeer en een risicogebaseerde benadering,	Ja

		zijn de GP 'Beleid risicotolerantie' en de Q&A 'In hoeverre mag een instelling een cliënt accepteren voordat het cliëntenonderzoek is uitgevoerd?'	waaronder in de GP 'Beleid risicotolerantie' in paragraaf 2.1.2.	
Het melden aan de Financiële Inlichtingen Eenheid (FIU)				
Paragraaf 3.13 (consultatieversie)			Paragraaf 3.6, 4.2 en 4.4 (finale versie)	
1	Verwijzingen naar uitingen FIU	Het NCI mist verwijzingen naar verdere uitleg over het melden van transacties bij de FIU. Dit kan lezers van dit beleidsstuk wel helpen met het inventariseren van mogelijke processen die binnen de organisatie nog moeten worden ingevuld.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 4.2 en de GP 'Procedure inzake meldingen' in paragraaf 4.2.	Ja
2	Voorbeelden	Het Verbod zou graag een voorbeeld voor leven/pensioenen zien. Hier is weinig ervaring mee.	DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	Nee
3	Melden bij weigeren cliënt	De NVB merkt op dat de tekst niet weergeeft dat ook verplicht een melding gedaan moet worden indien een prospect wordt geweigerd op grond van indicaties van betrokkenheid bij witwassen of financieren van terrorisme (artikel 16 lid 4 Wwft).	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.6 en de GP 'Melding en toelichting' in paragraaf 3.6.	Ja
4	Verhouding met hoofdstuk 4	Voor de NVB is het onduidelijk wat de verhouding is tussen enerzijds paragraaf 3.13 (melden bij FIU) en anderzijds hoofdstuk 4 (paragraaf 4.1.5) wat ook over het melden van ongebruikelijke transacties gaat.	DNB heeft deze suggestie meegenomen bij het herzien van de indeling van de Q&A/GP Wwft. De meldplicht wordt meerdere keren behandeld omdat de meldplicht op verschillende momenten aan de orde kan zijn: bij het initiële cliëntenonderzoek (hoofdstuk 3), bij de voortdurende controle (hoofdstuk 4) en bij het beëindigen van de relatie (hoofdstuk 4).	Ja
Hoofdstuk 4 Voortdurende controle				
Transactiemonitoring				
Paragraaf 4.1 (consultatieversie)			Paragraaf 4.1 (finale versie)	
1	Definities	a) HQ geeft aan dat bij de start van hoofdstuk 4 een toelichting ontbreekt van wat 'voortdurende controle' is	a) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de inleiding bij hoofdstuk 4 en het juridisch kader in paragraaf 4.1.	a) Ja b) Ja

		<p>met daarbij een verwijzing naar de wet (artikel 3 lid 2 onder d Wwft).</p> <p>b) Ook het NCI vraagt om de verduidelijking ten aanzien van een aantal begrippen: business rules & modellen, pre- en post-transactiemonitoringsproces, en alert handling</p>	<p>b) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar hoofdstuk 4 en de begrippenlijst bij de Q&A/GP Wwft.</p>	
2	Aandacht voor PSP's als cliënt	<p>De NVB verzoekt om informatie en Q&As en GPs op te nemen over cliëntenonderzoek en de monitoring van PISP's and AISP's, waarbij met name aandacht wordt gegeven aan de situaties waar een PSP cliënt is van een instelling. Dezelfde vereisten voor monitoring en toezicht zouden van toepassing moeten zijn voor PSP's, wat niet anders zou moeten zijn dan voor een bank die als PISP or AISP optreedt.</p>	<p>DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p>	Nee
3	Post-event transaction monitoring guidance (2020)	<p>De NVB vraagt of dit document de eerdere Post-event transaction monitoring guidance (2020) vervangt</p>	<p>De Q&A/GP Wwft vervangt de verschillende GP-documenten over post-event transactiemonitoring, met uitzondering van de GPs Transactiemonitoring voor Trustkantoren.</p>	Nee
4	Begeleidende tekst	<p>a) De NVB geeft als eerste tekstsuggestie om in de begeleidende tekst de zin toe te voegen: <i>'Om ervoor te zorgen dat het risicoprofiel wordt aangepast indien nodig'</i>. Als tweede tekstsuggestie <i>" , '...waardoor zij mogelijk bijdraagt...'</i> in de zin <i>'Een gebrekkige monitoring maakt de instelling kwetsbaar waardoor zij (onbewust) bijdraagt aan het financieren van terrorisme of het (schuld)witwassen van geld.'</i> Als derde tekstsuggestie om een verwijzing op te nemen naar artikel 16 lid 1 Wwft.</p> <p>b) De NVB en het Verbond maken de tekstuele opmerking dat in de begeleidende tekst 'kan' wordt gebruikt, terwijl transactiemonitoring en nader onderzoek doen verplichtingen zijn die uit de wet voortvloeien.</p>	<p>a) DNB heeft de tekstsuggesties gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de inleiding bij hoofdstuk 4 en het juridisch kader in paragraaf 4.1.</p> <p>b) DNB heeft de suggestie meegenomen en verwijst naar de inleiding bij hoofdstuk 4 en het juridisch kader in paragraaf 4.1.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Ja</p>
5	Stroomschema	<p>a) VBIN geeft aan dat in het stroomschema pre- en post-transactiemonitoring bovenaan het schema staat, maar dat het schema zelf lijkt uit te gaan van pre-transactiemonitoring. Volgens het schema vindt het</p>	<p>Het betreffende onderdeel is vervallen.</p>	Ja

		<p>‘verwerken’ van de transactie na de alert handling plaats, terwijl deze verwerking in geval van post-transactiemonitoring al heeft plaatsgevonden. RQ maakt de vergelijkbare opmerking dat post-transactiemonitoring en pre-transactiemonitoring twee verschillende processen zijn. Dit komt volgens RQ o.a. naar voren bij het stuk ‘weigeren transactie’ wat bij post-TM geen optie zou zijn.</p> <p>b) RQ stelt daarnaast de vraag of er meer focus moet zijn op pre-transactiemonitoring en tegelijkertijd alert handling op een veelal manuele manier, wat RQ als niet haalbaar en wenselijk ziet.</p> <p>c) Daarnaast geeft RQ aan dat het stroomschema lijkt te suggereren dat de geweigerde transacties niet gemeld hoeven te worden aan de FIU. Ook het Verbond vraagt of bij het pijltje bij de laatste afweging standaard zou moeten leiden tot “melden als voorgenomen transactie bij de FIU”.</p> <p>d) Het Verbond is daarnaast benieuwd naar de mate waarin weigeren tot uitvoering van een transactie, botst met tip off risico. De activiteit ‘weigeren transactie’ zou ook mogelijk niet toepasbaar zijn voor levensverzekeraars.</p> <p>e) De NVB heeft ook een aantal opmerkingen over het stroomdiagram, die in lijn zijn met de bovengenoemde reacties.</p>		
6	Zakelijke relatie	De NVB vraagt of de zakelijke relatie nader geëxpliciteerd kan worden. Wie vallen hieronder? Ook leveranciers, zelfstandig adviseurs? Franchisenemers?	DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 3.1.1.	Ja
7	Transactie	<p>a) HQ vraagt om verduidelijking van wat nog meer onder ‘transactie’ valt bij Q&A 4.1. Ook het Verbond maakt dezelfde opmerking.</p> <p>b) Daarnaast vraagt de NVB of prospects ook onder deze definitie vallen.</p> <p>c) De NVB stelt ook dat de definitie van transactie (<i>‘.handeling of samenstel van handelingen van of tbv een</i></p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar in het juridisch kader in paragraaf 4.1.</p> <p>b) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p> <p>c) DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 4.1.</p> <p>d) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Nee</p> <p>c) Nee</p> <p>d) Nee</p>

		<p><i>client waarvan de instelling tbv haar dienstverlening aan de client heeft kennisgenomen.')</i> zo dient te worden uitgelegd dat de passieve betrokkenheid van de instelling bij ongebruikelijke transacties (doordat zij wetenschap heeft van de transactie) onder de wettelijke meldplicht valt.</p> <p>d) Verder vindt de NVB dat de definitie van 'transactie' zoals hier gedefinieerd veelomvattend is en in de huidige opzet leidt tot dubbele transactiemonitoring in het geval van een AISP dienstverlening door een instelling. Is het in de opinie van DNB noodzakelijk en wenselijk dat transacties die al door een andere Wwft-plichtige organisatie gemonitord worden, met vertraging opnieuw gemonitord worden door de instelling met een passieve betrokkenheid? Zo ja, welke diepgang acht DNB noodzakelijk, en hoe dient een instelling aan privacy vereisten te voldoen? Voorbeeld: bij producten aangeboden door een bank waarbij AISP / PSD2 data gedeeld worden tussen bank A en bank B worden door bank A (actieve bank) accountinformatie gedeeld via de bank app. Bank B (passieve bank) gebruikt deze informatie als een service voor bv kredietverlening. Bank B verkrijgt via de cliënt 18 maanden transactiedata voor deze service. In hoeverre dient bank B als passieve bank deze transacties te monitoren en ongebruikelijk gedrag te melden, inachtnemende dat het hier historische data betreft en er met vertraging gemeld wordt indien ongebruikelijke gedrag gedetecteerd wordt en de actieve bank deze ongebruikelijke transactie bij de FIU tijdig gemeld heeft. Welke bank is verplicht om contact op te nemen met de cliënt om de ongebruikelijke transactie te verklaren? Vanuit privacy overwegingen kan het verkrijgen van informatie van cliënten over transacties uitgevoerd bij een andere bank leiden tot privacy conflicten.</p>		
--	--	--	--	--

8	Q&A Ongebruikelijke transactie	De NVB vraagt of de zinsnede <i>“aanleiding om te veronderstellen dat de transactie verband kan houden met witwassen of financieren van terrorisme”</i> bij de bespreking van de subjectieve indicator gelijk is aan <i>“indicaties dat de desbetreffende cliënt betrokken is bij witwassen of financieren van terrorisme”</i> conform art 16 lid 4 sub b Wwft of geldt hiervoor een andere motivering?	DNB verwijst voor het melden bij de subjectieve indicator naar het juridisch kader in paragraaf 4.2 en voor het melden bij indicaties dat een bestaande cliënt betrokken is bij witwassen of financieren van terrorisme naar het juridisch kader in paragraaf 4.4.	Nee
9	Criterium ‘ongebruikelijk’	PF wijst erop dat financiële instellingen oorspronkelijk ongebruikelijke transacties dienden te melden op basis van objectieve indicatoren. Na melding op basis van objectieve criteria zou het vervolgens aan de opsporingsdiensten zijn om al dan niet tot verder onderzoek over te gaan. Echter, inmiddels bestaat de plicht om ook verdachte transacties te melden op basis van zgn. subjectieve indicatoren, aldus PF . Dit veronderstelt dat een financiële instelling kan beoordelen of er een vermoeden van witwassen is, iets wat zeer moeilijk uitvoerbaar is. PF wijst er verder op dat Nederland is het enige land in de EU waar ‘ongebruikelijke’ transacties moeten worden gemeld, in plaats van (enkel) verdachte transacties. Daardoor is het aantal FIU-meldingen in Nederland het hoogst in de EU en moeten Nederlandse burgers meer inbreuken op hun privacy dulden dan andere EU-burgers. PF pleit ervoor dat alleen melding van verdachte transacties zal plaatsvinden en verzoekt DNB en de AFM bij de wetgever daarop aan te dringen.	DNB heeft deze suggestie niet meegenomen omdat deze niet in lijn is met de Wwft.	Nee
Business rules & modellen				
Paragraaf 4.1.1 (consultatieversie)			Paragraaf 4.1.1 (finale versie)	
1	Algemene kennis	De NVB vraagt wat DNB bedoelt met algemene kennis in de zin: <i>“De kennis die de instelling toepast om ongebruikelijke of verdachte transacties te kunnen herkennen dan wel detecteren is daarmee meer dan algemene kennis van bijvoorbeeld typologieën”</i> .	Het betreffende onderdeel is vervallen.	Ja

2	Kennis betrokkenheid witwassen	De NVB geeft als tekstsuggestie om in de inleidende tekst bij deze paragraaf aan het einde van de zin <i>“Het gaat om kennis over hoe de instelling betrokken kan raken bij witwassen of financieren van terrorisme, gegeven het bedrijf en de bedrijfsvoering.”</i> de woorden <i>“en diens cliëntenportefeuille”</i> toe te voegen.	De betreffende zin is vervallen.	Ja
3	Verband risicobeoordeling en transactiemonitorings- systeem	<p>a) In Q&A4.5 is opgenomen dat de instelling het verband legt tussen de risicobeoordelingen het transactiemonitoringssysteem en dat daarnaast de business rules van het transactiemonitoringssysteem passend moeten zijn. De NVB stelt dat je hieruit zou kunnen opmaken dat er voor ieder SIRA-risico een rule in het model moet zijn. Hierdoor kan een discussie ontstaan over als iets in het model niet goed werkt en er een handmatig alternatief is, dat het dan niet in het model zit en daarmee niet voldoende in lijn is.</p> <p>b) Ten aanzien van GP4.2 geeft de NVB aan dat het goed mogelijk is dat transactiemonitoring geen geschikte control is voor specifieke risico's gedetecteerd via de risicobeoordeling. Soms zijn cliëntenonderzoek-controls beter (bijvoorbeeld screening of product controls). Het is nodig om rekening mee te houden en toe te lichten.</p>	<p>a) De betreffende Q&A is vervallen.</p> <p>b) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP ‘Koppeling business rules en risicobeoordeling’ in paragraaf 4.1.1.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Ja</p>
4	Definitie standaardmodel	De NVB stelt ten aanzien van Q&A4.5 de vraag wat er precies wordt bedoeld met een standaardmodel. Door die onduidelijkheid zijn instellingen niet in staat om te beoordelen of de gebruikte modellen voldoende zijn.	Het betreffende onderdeel is vervallen.	Ja

5	Verwachte transactieprofiel (ETP)	<p>a) De HQ ziet graag dat DNB Q&A4.6 over het transactieprofiel verduidelijkt. Wat als de diensten bestaan uit slechts het maken van de jaarverslagen of corporate secretarial werk? Hoe stel je dan een transactieprofiel op? Daarnaast vraagt de NVB of het antwoord op Q&A4.6 (<i>In hoeverre is het opstellen van een transactieprofiel op basis van de verwachte transacties verplicht?</i>) betekent dat in het geval dat binnen transactiemonitoring gebruik wordt gemaakt van bijvoorbeeld scenario's, waarin niet altijd rekening wordt gehouden met de risicoclassificatie van de cliënt zonder ETP, niet wordt voldaan aan het antwoord.</p> <p>b) De NVB vraagt om meer guidance over waar een ETP aan moet voldoen.</p> <p>c) Verder vraagt de NVB hoe de guidance zich verhoudt tot de NVB Industry Baselines waarin volgens de NVB meer handvatten worden geboden.</p> <p>d) De NVB wil weten of het historische transactiepatroon van de cliënt ook te kwalificeren is als transactieprofiel, en of het strikt noodzakelijk is dat zo'n model geavanceerd is en hoe dat geavanceerd model zich verhoudt tot een standaardmodel zoals in de eerdere vraag genoemd.</p>	<p>a) De betreffende Q&A is vervallen. DNB verwijst naar de GP 'Verwachte transactieprofiel' in paragraaf 4.1.1.</p> <p>b) DNB verwijst naar de GP 'Verwachte transactieprofiel' in paragraaf 4.1.1.</p> <p>c) De Q&A/GP Wwft is een beleidsdocument van DNB waarin DNB nadere invulling geeft aan de Wwft voor alle sectoren die onder haar toezicht op grond van de Wwft vallen. De NVB Industry Baselines zijn een door de NVB opgesteld beleidsdocument waarin de NVB voor de bankensector nadere invulling geeft aan de risicogebaseerde verplichtingen in de Wwft.</p> <p>d) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Ja</p> <p>c) Nee</p> <p>d) Nee</p>
6	Referentiegroepen	<p>RQ merkt ten aanzien van Q&A4.7 op dat het opnemen van transactiegedrag in een individueel geval een goede aanpak kan zijn, maar niet op grote schaal. Dit omdat dan de peer group bepaald wordt op transactiegedrag maar ook gebruikt wordt om ditzelfde gedrag te monitoren. De NVB geeft aan dat het goed is dat de Q&A is opgenomen. Vanuit privacy-perspectief kan dit vragen oproepen, ook ten aanzien van transparantie.</p>	<p>De betreffende Q&A is vervallen. DNB verwijst naar de GP 'Verwachte transactieprofiel' in paragraaf 4.1.1.</p>	<p>Ja</p>
7	Hoogrisicolanden	<p>a) De NVB merkt op dat in de GP4.1-9 (en de rest van het hoofdstuk) een aantal typo's staan. Het woord 'hoogrisicolanden' wordt bijvoorbeeld op verschillende manieren gespeld (hoog risico landen, hoog-risicolanden).</p>	<p>a) DNB heeft in algemene zin de spelling en grammatica in het document waar nodig aangepast.</p> <p>b) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Nee</p>

		b) Volgens het Verbond is een koppeling bij GP4.9 met de objectieve en subjectieve indicatoren gepast.		
8	Intelligence en TM	In GP4.1 staat de zin: <i>“Deze kennis is dan bijvoorbeeld neergelegd in een handboek of in werkinstructies.”</i> De NVB vindt ‘vastgelegd’ passender dan ‘neergelegd’.	De betreffende zin is vervallen.	Ja
9	Opzet business rules	In GP4.3 zijn zaken opgenomen waar een instelling rekening mee zou kunnen houden bij het opzetten van business rules. De NVB vraagt wat de strekking is van de GP en stelt dat alternatieven denkbaar zijn om hetzelfde resultaat te bereiken.	DNB verwijst naar paragraaf 1.2.1. van de Q&A/GP Wwft waarin de status van GPs is toegelicht.	Nee
10	Koppeling business rules en risicobeoordeling	a) De NVB wijst erop dat cliëntrisicoprofiel twee keer is opgenomen in GP4.4. b) In het kader van GP4.4 vraagt de NVB of er een praktijkvoorbeeld opgenomen kan worden ter verduidelijking van de zin: <i>“Verder wordt bij het bepalen van de business rules ook gebruik gemaakt van vergelijkingen met andere transacties van de cliënt en met de referentiegroep.”</i>	a) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP ‘Koppeling de business rules en risicobeoordeling’ in paragraaf 4.1.1. b) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	a) Ja b) Nee
11	Business rules financieren van terrorisme	De NVB vraagt waarom er een specifiek voorbeeld is opgenomen over financieren van terrorisme (GP4.5) in het kader van business rules.	Het betreffende onderdeel is vervallen.	Ja
12	Geautomatiseerde transactiemonitoring	PF mist de aandacht voor de discriminatierisico’s en risico’s van schending van grondrechten verbonden aan het gebruik van geautomatiseerde transactiemonitoring (zoals GP4.1-GP4.7, GP4.18, Q&A4.32-Q&A4.34 en GP4.30-GP4.32.).	DNB heeft deze reactie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de GP ‘Geautomatiseerde transactiemonitoring’ in paragraaf 4.1.	Ja
13	Contant geld	a) De NVB vraagt of GP4.8 voldoende recht doet aan het verhoogde risico van cash en met de meldplicht ten aanzien van objectieve en subjectieve indicatoren. b) Daarnaast geeft de NVB als tekstsuggestie dat wordt verduidelijkt dat rekening gehouden moet worden met verplichte drempelbedragen voor objectieve indicatoren.	a) DNB heeft de suggestie gedeeltelijk meegenomen. DNB heeft een Q&A en enkele GPs in onder meer paragraaf 2.1.2, 3.1.6, 3.3.1 en 4.1.3 toegevoegd over het gebruik van contant geld. DNB verwijst voor de meldplicht naar paragraaf 4.2. b) DNB heeft de suggestie meegenomen en verwijst naar de GP ‘Grenswaarden’ in paragraaf 4.1.1.	a) Ja b) Ja

Pre-transactiemonitoring				
Paragraaf 4.1.2 (consultatieversie)			Paragraaf 4.1.2 (finale versie)	
1	Vermoedelijke en ongebruikelijke transacties	<p>a) RQ en de NVB hebben een aantal vragen over ongebruikelijke en vermoedelijke ML/TF-transacties. Zijn vermoedelijke ML/TF transacties een subset van ongebruikelijke transacties?</p> <p>b) Ligt de focus bij pre-transactiemonitoring op alle ongebruikelijke transacties?</p> <p>c) Zijn er naast vermoedelijke ML/TF transacties nog meer transacties die buiten de risicotolerantie vallen en dus bij voorkeur geweigerd moeten worden?</p>	<p>a) De term 'vermoedelijke ML/TF-transacties' is vervallen.</p> <p>b) DNB verwijst naar de ratio bij paragraaf 4.1.2 en de GP 'Proces pre-transactiemonitoring'.</p> <p>c) De term 'vermoedelijke ML/TF-transacties' is vervallen. DNB verwijst naar paragraaf 4.1.2.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Nee</p> <p>c) Ja</p>
2	Pre-transactiemonitoring	<p>a) De NVB ziet graag dat de scope en de intentie van de inleidende paragraaf worden verduidelijkt.</p> <p>b) De NVB stelt de vraag in hoeverre van een instelling wordt verwacht dat zij transacties bevest. Praktische invulling hiervan zou veel vergen van banken en aanzienlijk veel verder gaan dan de huidige praktijk.</p> <p>c) Daarnaast stelt de NVB ten aanzien van Q&A4.9 dat het niet uitvoerbaar is om alle '<i>complexe en ongebruikelijk grote transacties</i>' of die met een '<i>ongebruikelijk patroon zonder duidelijk economisch of rechtmatig doel</i>' te onderwerpen aan pre-transactiemonitoring.</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de ratio bij paragraaf 4.1.2.</p> <p>b) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p> <p>c) De betreffende Q&A is vervallen.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Nee</p> <p>c) Ja</p>
3	Pre-transactiemonitoring en post-transactiemonitoring	<p>a) RQ vraagt of DNB het gewenst vindt dat banken geautomatiseerde systemen en/of modellen inrichten in het kader van post-transactiemonitoring.</p> <p>b) Daarnaast vraagt RQ wat de gewenste verhouding is tussen pre-transactiemonitoring en post-transactiemonitoring.</p>	<p>a) DNB verwijst naar paragraaf 4.1.3.</p> <p>b) DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Nee</p>
4	Melding FIU pre-transactiemonitoring	RQ geeft aan dat een cliënt in de praktijk navraag gaat doen waarom een bepaalde transactie niet geëffectueerd is bij pre-transactiemonitoring. RQ vraagt hoe dit zich verhoudt tot het	DNB verwijst naar de GP 'Weigeren transactie na pre-transactiemonitoring en het tipping off-verbod bij melden' in paragraaf 4.1.2.	Ja

		uitgangspunt om cliënten niet te informeren over een melding bij FIU.		
5	Instant payments	VLK verzoekt DNB om ten aanzien van Q&A4.10 te verduidelijken dat de verplichting voor pre-transactiemonitoring niet geldt in het geval van instant payments.	De betreffende Q&A is vervallen.	Nee
6	Melden ongebruikelijke transactie	De NVB merkt ten aanzien van Q&A4.10 op dat de transactie niet alleen gestopt dient te worden, maar dat deze (indien nodig) ook gemeld dient te worden.	De betreffende Q&A is vervallen. DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de ratio bij paragraaf 4.1.2.	Ja
7	GP Business rules	De NVB geeft de suggestie om aan GP4.10 de focus op sanctie-indicatoren, directe betrokkenheid van een bankmedewerker en maatwerk toe te voegen. Daarnaast geeft de NVB aan dat de naam niet aansluit op de inhoud van de GP.	DNB heeft deze suggesties gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de GP Proces pre-transactiemonitoring' in paragraaf 4.1.2.	Ja
8	GPs oplopende geldtransacties	De NVB verwijst naar GP4.11 waarin een voorbeeld is opgenomen van een zaak waarbij op basis van gegenereerde alerts een aantal transacties naar de Filipijnen is gemeld aan de FIU. Een vergelijkbare transactie naar de Filipijnen wordt vervolgens geweigerd en niet uitgevoerd. De NVB stelt dat het voor sommige alerts moeilijk is om dit in de praktijk te brengen en dat er weinig handvatten geboden worden voor de uitvoering.	DNB heeft de suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de GP 'Oplopende geldtransacties, weigeren dienstverlening'.	Ja
9	Beëindiging polis	Het Verbond geeft aan dat het in GP4.12 onduidelijk is ten aanzien van welk feit aangifte wordt gedaan.	Het onderdeel over het doen van aangifte is vervallen.	Ja
10	Vermoedelijke witwastransactie	a) De NVB vraagt of uit GP4.13 kan worden opgemaakt dat het common practice is om bij andere banken te verifiëren of documenten van hen afkomstig zijn. b) Daarnaast vraagt de NVB wat de exacte reden en wettelijke grondslag is om hier aangifte te doen bij de politie	a) DNB verwijst naar paragraaf 1.2.1. van de Q&A/GP Wwft waarin de status van GPs is toegelicht. b) Het onderdeel over het doen van aangifte is vervallen.	a) Nee b) Ja
Post-event transactiemonitoring				
Paragraaf 4.1.3 (consultatieversie)			Paragraaf 4.1.3 (finale versie)	
1	Reikwijdte	a) De HQ vraagt om 'transacties die gerelateerd zijn aan de dienstverlening van de instelling' nader te duiden. Wat als	a) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 4.1.	a) Ja

		<p>de diensten bestaan uit slechts het maken van de jaarverslagen of corporate secretarial werk, dat wat niet geldelijke transacties zijn?</p> <p>b) De NVB vraagt of ‘transacties die gerelateerd zijn aan de dienstverlening van de instelling’ impliceert dat tussenrekeningen (mits niet gebruikt voor producten van cliënten) buiten de monitoring kunnen blijven en vraagt of dit argument ook van toepassing kan zijn op het handelen voor eigen boek (bijvoorbeeld door een Treasury afdeling).</p>	<p>b) DNB heeft (vooralsnog) geen nadere beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p>	<p>b) Nee</p>
2	Transactiemonitorings-systeem	<p>RQ benadrukt het belang dat een ‘transactiemonitoringsysteem’ een combinatie kan zijn van verschillende systemen en modellen.</p>	<p>DNB verwijst naar paragraaf 4.1.</p>	<p>Nee</p>
3	Definitie alert	<p>a) De RQ geeft DNB ter overweging om in de definitie van alert toe te voegen dat partijen een goede definitie van een ‘alert’ moeten hebben, en dat deze gelinkt moet zijn aan de risicotolerantie van de bank ten aanzien van witwassen en het financieren van terrorisme.</p> <p>b) RQ wijst op het belang van de definitie van een alert. In de praktijk zien ze hier verschillen. Sommige banken beschouwen iets als een alert zodra het volgt uit een rule-based transactiemonitoringsysteem, en hebben vervolgens een tweede model dat kijkt of alerts automatisch gesloten kunnen worden. Er zijn echter ook partijen die iets pas als een alert beschouwen zodra het uit het rule-based TM-systeem volgt maar vervolgens ook door het tweede model gegaan is. In het laatste geval worden alerts dus niet automatisch gesloten. RQ vindt het belangrijk om hier ruimte voor te laten, aangezien in het algemeen er veel false positives uit de rule-based systemen komen, en een</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de begrippenlijst in de Q&A/GP Wwft.</p> <p>b) DNB heeft (vooralsnog) geen nadere beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p>	<p>a) Ja b) Nee</p>

		vereiste om al deze 'alerts' te behandelen niet bijdraagt aan een risk-based benadering.		
4	Bias en AI	<p>a) De NVB merkt op dat het document niets bevat over wat van instellingen kan worden verwacht ten aanzien van bias detectie. De NVB verwijst naar de publicatie 'Rapportage Algoritmerisico's Nederland' van de AP, waarin staat dat DNB verwacht dat instellingen hier procedures voor hebben.</p> <p>b) Verder merkt de NVB op dat het nuttig kan zijn om in GPs in te gaan op voorbeelden van risico's van het gebruik van AI, en om te benadrukken dat alvorens AI in te zetten eerst de data op orde moet zijn.</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de GP 'Gebruik van Artificial Intelligence/Machine Learning modellen' in paragraaf 4.1.1.</p> <p>b) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de GP 'Gebruik van Artificial Intelligence/Machine Learning modellen' in paragraaf 4.1.1.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Ja</p>
5	GPs	De NVB merkt op dat er weinig handvatten worden gegeven inzake predictive analytics en of Data Trace Analysis moet worden toegepast op alle data. De NVB Industry Baseline 'Models in alert and event generation' geeft concrete condities waaraan een model dient te voldoen. Deze condities komen slechts in beperkte mate terug.	DNB heeft (vooralsnog) geen nadere beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	Nee
Alert behandeling				
Paragraaf 4.1.4 (consultatieversie)			Paragraaf 4.1.4 (finale versie)	
1	Noemen van landen	PF stelt de vraag waarom bij GP 4.24 gesproken wordt over Oost-Turkije, aangezien Turkije niet op de lijst staat van landen met een hoog Wwft-risico.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP 'Analyse alert terrorismefinanciering' in paragraaf 4.1.4.	Ja
2	Bad press	PF geeft aan dat het onwenselijk is als instellingen voortdurend oog houden voor externe signalen over cliënten (bad press). PF adviseert DNB – eventueel in samenspraak met de AP – aan te geven in de Q&A wanneer online monitoring door instellingen legitiem en proportioneel is.	Het betreffende onderdeel is vervallen.	Ja

3	Behandeling alerts	<p>a) De NVB vraagt wat precies wordt bedoeld met het behandelen van alerts in de inleidende tekst. De NVB verzoekt om meer context en onderbouwing en om uitleg over de verhouding tot de risicogebaseerde aanpak.</p> <p>b) De NVB wijst er verder op dat het voor de inrichting van de procedures van belang is om mee te nemen dat een transactie <i>onverwijld</i> moet worden gemeld bij de FIU nadat het ongebruikelijke karakter van de transactie bekend is geworden</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de ratio in paragraaf 4.1.4.</p> <p>b) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP 'Werkproces behandeling alerts' in paragraaf 4.1.4.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Ja</p>
4	Event-driven reviews en automatisch sluiten van alerts	<p>RQ vraagt of alerts voortkomende uit event driven reviews ook automatisch gesloten kunnen worden.</p>	<p>DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.</p>	<p>Nee</p>
5	Melden	<p>a) Het Verbond vraagt om te expliciteren dat de onverwijld melden termijn maximaal 14 dagen is na eerste vaststelling van ongebruikelijkheid door een medewerker.</p> <p>b) Ook vindt het Verbond het van belang om duidelijk te maken dat de compliancefunctie altijd een rol heeft in het proces en wat controle inhoudt: casegewijs, steekproefsgewijs of vanuit een monitorende rol.</p>	<p>a) DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar het juridisch kader bij paragraaf 4.2.</p> <p>b) DNB verwijst naar paragraaf 4.2.</p>	<p>a) Ja</p> <p>b) Nee</p>
6	Evaluatie bij geautomatiseerd gesloten alerts	<p>De NVB wijst erop dat het moeilijk is om de evaluatie te koppelen aan de performance van een geautomatiseerd alert handling model omdat het doel van het gebruik van een dergelijk model is om een groot aantal false positives, gegeneerd door onderliggende rule based-modellen, te sluiten. De NVB ziet dat er in de praktijk twee manieren zijn om automatisch gesloten alerts te evalueren: 1) uitlegbaarheid van gesloten alerts bepalen, en 2) evaluatie van een deel van de gesloten alerts als onderdeel van de review van het model op periodieke basis. Het belang van onderbouwing, reflectie, feedbackloop en bijsturing kan sterker naar voren komen.</p>	<p>DNB heeft de suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar de GP 'Geautomatiseerd sluiten alert' in paragraaf 4.1.4.</p>	<p>Ja</p>

7	Training	De NVB signaleert dat voorheen nadruk werd gelegd op het toespitsen van training op verschillende functies die medewerkers bekleden. Dit ontbreekt nu. Kan de reden zijn dat er minder belang aan gehecht wordt?	DNB verwijst naar paragraaf 2.2. Het onderwerp training en opleiding komt voorts in verschillende GPs in de Q&A/GP Wwft aan bod.	Nee
8	GP	<p>a) In de GP over de analyse van een alert over financieren van terrorisme mist de NVB de koppeling tussen red flags en modus operandi. Het is niet gemakkelijk om een cliënt te confronteren met één van de alerts, zonder hem of haar meteen te betichten van terrorisme. Daarom moet voorkomen worden dat een instelling zonder duiding van de modus operandi de genoemde red flags gaat detecteren.</p> <p>b) Daarnaast is het niet duidelijk hoe in deze GP met het risico op tipping off om moet worden gegaan.</p>	<p>a) DNB verwijst naar de GP 'Analyse alert terrorismefinanciering' in paragraaf 4.1.4.</p> <p>b) DNB verwijst naar het juridisch kader bij paragraaf 4.2.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Nee</p>
Melden ongebruikelijke transacties				
Paragraaf 4.1.5. (consultatieversie)			Paragraaf 4.2 (finale versie)	
1	Melding/aangifte	De NVB merkt op dat er geen consistentie is in het gebruik van enerzijds 'melden' en anderzijds 'aangifte'.	DNB sluit aan bij de termen die in de wet- en regelgeving zijn opgenomen.	Nee
2	Melding politie en OM	<p>a) NVL vraagt in hoeverre een instelling ook aangifte moet doen bij de politie.</p> <p>b) De NVB vraagt wat er met de melding aan het OM en politie wordt bedoeld en of dit ook transacties betreffen die zien op fraude waarvan een cliënt (mogelijk) slachtoffer is en zelf aangifte heeft gedaan bij de politie? De NVB geeft aan graag meer guidance en voorbeelden te willen terugzien van de gevallen waarbij het noodzakelijk of wenselijk is dat er ook aangifte wordt gedaan.</p> <p>c) Daarnaast wil de NVB weten wat de risico's zijn voor de instelling als zij achteraf ten onrechte een aangifte heeft gedaan en of er aandacht is voor de bescherming van betrokken medewerkers als zij bij zware criminaliteit</p>	<p>a) DNB is niet de bevoegde autoriteit om beleidsuitingen te doen over dit onderwerp.</p> <p>b) DNB verwijst naar paragraaf 4.2 en de daarin opgenomen Q&As. DNB is niet de bevoegde autoriteit om beleidsuitingen te doen over het doen van aangifte.</p> <p>c) DNB is niet de bevoegde autoriteit om antwoord te geven op vragen over dit onderwerp en verwijst dan ook naar opsporingsinstanties.</p>	<p>a) Nee</p> <p>b) Ja</p> <p>c) Nee</p>

		aangifte moeten doen en met naam en toenaam in het strafdossier terecht komen.		
3	Gegevens FIU-melding	Zowel het Verbond als de NVB zien graag dat in Q&A4.22 wordt verduidelijkt welke gegevens precies aan de FIU gemeld dienen te worden.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 4.2.	Ja
4	Rol compliancefunctie	Het Verbond acht het wenselijk als de rol van de compliancefunctie wordt verduidelijkt in Q&A4.23: ligt de rol in de eerste of tweede lijn?	De betreffende Q&A is vervallen. DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 4.2 en naar de GP 'Melden door instellingen zonder compliancefunctie'.	Ja
5	Geheimhoudingsplicht	Het Verbond stelt dat in Q&A (4.27), over de geheimhoudingsplicht, verwezen kan worden naar de voorwaarden verbonden aan het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen (PIFI).	De betreffende Q&A is vervallen. DNB heeft deze suggestie niet meegenomen.	Nee
6	Tipping off-risico en melding politie en OM	a) Het Verbond en de NVB vragen hoe politieaangifte zich verhoudt tot het tipping off-risico. b) Daarnaast is het Verbond benieuwd of de politie altijd vraagt of er een FIU-melding is gedaan voordat de politie de aangifte opneemt.	a) DNB verwijst naar het juridische kader in paragraaf 4.2. b) DNB is niet de bevoegde autoriteit om antwoord te geven op deze vraag.	a) Nee b) Nee
7	Tipping off-risico en strafrechtelijk en civielrechtelijke vrijwaring	De NVB stelt de vraag hoe het tipping off-verbod zich verhoudt tot de strafrechtelijke en civielrechtelijke vrijwaring. Daarnaast is de NVB ook benieuwd hoe de instelling daarbij moet omgaan met de situatie bij pre-transactiemonitoring waardoor de transactie met vertraging wordt doorgelaten. Daarnaast zou de civielrechtelijke vrijwaring voorbij gaan aan de praktische uitvoering van transacties en verwachtingen daaromtrent (zie pre-transactiemonitoring).	DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 4.2.	Ja

8	Strafrechtelijk en civielrechtelijke vrijwaring	De NVB vraagt wat er wordt bedoeld met: <i>“Deze vrijwaringen gelden indien de melding te goeder trouw en op correcte wijze, conform de vereisten van de Wwft, heeft plaatsgevonden.”</i>	DNB heeft deze suggestie gedeeltelijk meegenomen en verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 4.2	Ja
9	FIU-melding terugkoppeling	Het Verbond geeft aan nog weinig terugkoppeling te hebben gekregen op de FIU-meldingen en vraagt of DNB informatie bij de FIU heeft opgehaald van scenario's van leven- en pensioenverzekeringen die onderzocht zijn.	De suggestie ziet niet op de tekst van de beleidsuiting.	Nee
10	FIU-melding verdachtenverklaring	In Q&A4.31 is opgenomen dat de FIU een melding doet bij de opsporingsdiensten wanneer een onderzochte transactie als verdacht is aangemerkt. De NVB vraagt of er gevallen zijn waarbij de instelling geen bericht ontvangt van de verdachtenverklaring.	DNB is niet de bevoegde autoriteit om antwoord te geven op deze vraag.	Nee
11	Melden bij vordering OM	De NVB geeft aan dat het antwoord op de vraag van de Q&A 'Moet een instelling blijven melden indien er sprake is van een vordering van het OM?' meer vragen oproept en onduidelijk is.	DNB verwijst naar de nieuwe formulering van de betreffende Q&A in paragraaf 4.2.	Ja
12	Meldingen delen binnen de groep	De NVB stelt de vraag wat met 'groep' wordt bedoeld ten aanzien van de Q&A die als antwoord geeft dat een melding binnen de groep gedeeld mag worden, tenzij anders bepaald door de FIU. Daarnaast geeft de NVB de suggestie om een verwijzing op te nemen naar de FATF guidance.	De betreffende Q&A is vervallen. DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 4.2. De suggestie is niet meegenomen.	Nee
13	Melden op basis van objectieve indicatoren	a) Het Verbond geeft als tekstsuggestie om in de GP op te nemen dat een melding binnen de termijn van 14 dagen wordt gemeld. b) Daarnaast adviseert het Verbond om in de GP te verwijzen naar volledigheid en juistheid.	a) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar het juridisch kader bij paragraaf 4.2. b) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP 'Melden op basis van objectieve indicator' in paragraaf 4.2.	a) Ja b) Ja
Feedback en testen				
Paragraaf 4.1.6 (consultatieversie)			Paragraaf 4.1.5 (finale versie)	

1	Model governance	RQ merkt op dat relatief weinig aandacht wordt gegeven aan het monitoren van modellen en zaken als model governance en vraagt of het niet goed zou zijn om meer aandacht te besteden aan de governance rondom modellen, en de 'embedding' van modellen in de organisatie.	DNB heeft (vooralsnog) geen nadere beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	Nee
2	Historische FIU-meldingen	RQ vraagt of geëxpliciteerd kan worden dat een nieuw of gewijzigd model beter kan zijn dan een vorige versie, hoewel toch enkele historische FIU-alerts niet ondervangen worden door het nieuwe model. Wanneer bijvoorbeeld een regel wordt aangepast of een model wordt vervangen, zullen er altijd enkele historische FIU-meldingen niet worden ondervangen door het nieuwe/gewijzigde systeem. Dit terwijl over het algemeen sprake is van een betere, meer effectieve benadering.	DNB heeft deze suggestie deels meegenomen en verwijst naar paragraaf 4.1.5.	Ja
3	Backtesting	<ul style="list-style-type: none"> a) De NVB suggereert om een definitie van backtesting op de te nemen. b) Ook suggereert de NVB om in de GP over testen duidelijker aan te geven dat inzichten vanuit backtesting ook gebruikt worden voor de SIRA. c) Het Verbond suggereert om expliciet te benoemen dat bij backtesting juistheid, tijdigheid en volledigheid aan de orde zijn. d) De NVB vraagt hoe tijdigheid is gedefinieerd voor backtesting. 	<ul style="list-style-type: none"> a) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP 'Backtesting'. b) DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP 'Testen systeem transactiemonitoring'. c) DNB verwijst naar de GP 'Backtesting'. d) DNB heeft de bewoordingen van de GP 'Backtesting' gewijzigd. 	<ul style="list-style-type: none"> a) Ja b) Ja c) Nee d) Ja
Review van de cliënt				
Paragraaf 4.2 (consultatieversie)			Paragraaf 4.3 (finale versie)	
1	Moment van review	VLK acht het wenselijk dat DNB aansluit op de NVB Industry Baseline over 'ongoing due diligence', in het bijzonder de notie dat automatische periodieke reviews niet vereist zijn. De NVB heeft een opmerking langs dezelfde lijn.	Deze suggestie is deels meegenomen. DNB verwijst naar de GP 'Periodieke en event-driven review in paragraaf 4.3.	Ja

2	Actueel houden gegevens	De NVB verwijst naar de zinsnede “ <i>De instelling neemt redelijke maatregelen om de gegevens van de cliënt actueel te houden</i> ” uit de Q&A ‘Wanneer is een review van belang?’ en vraagt om deze in lijn te brengen met de gemaakte afspraken in de NVB Industry Baseline ‘Client data actualisation’, waarin een expliciete risicogebaseerde aanpak per risicoscenario is opgenomen.	DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	Nee
3	Actueel houden gegevens	Waar het gaat om het actualiseren van cliëntgegevens wanneer relevante omstandigheden van de cliënt veranderen, suggereert de NVB om toe te voegen dat de instelling over adequate systemen en processen beschikt om relevante signalen te kunnen detecteren.	DNB heeft deze suggestie meegenomen en verwijst naar de GP ‘Periodieke en event-driven review’ in paragraaf 4.3.	Ja
4	Twijfel over gegevens cliënt	De NVB merkt op dat het criterium ‘indien de instelling twijfelt aan de juistheid of volledigheid van eerder verkregen gegevens van de cliënt’ zoals opgenomen in de Q&A ‘Wanneer is een review van belang’ ruim is. De NVB doet de suggestie op te nemen dat twijfels met name relevant zijn wanneer dit materiele gevolgen heeft voor het risico op witwassen en financieren van terrorisme.	De betreffende Q&A is vervallen. Deze suggestie is niet meegenomen. DNB verwijst naar het juridisch kader in paragraaf 4.3.	Nee
5	Review en adverse media	NVL vraagt of een adverse media-check enkel bij verhoogde risico's voor een cliënt noodzakelijk is.	DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	Nee
6	Check gegevens buitenland	Het Verbond doet de suggestie om voor organisaties met rechtspersoonlijkheid in het buitenland op te nemen dat het handelsregister aldaar geraadpleegd kan worden om gegevens te verifiëren.	DNB heeft (vooralsnog) geen beleidsuiting over dit onderwerp opgenomen in de Q&A/GP Wwft.	Nee

7	Afscheid van de cliënt	Het Verbod wijst ten aanzien van de Q&A 'Welke maatregelen kunnen volgen uit een review?' erop dat er op grond van het verzekeringsrecht (boek 7 titel 17 BW) voor verzekeraars bijna geen mogelijkheid is om een levensverzekeringsovereenkomst eenzijdig voortijdig te beëindigen.	Het onderdeel waarop deze opmerking zag is vervallen.	Ja
---	------------------------	---	---	----